

Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage Landspakket

ARUBA

1 april — 30 september 2026

INHOUD

1. Inhoud	2	10. Economie	38
		Inleiding	39
2. Inleiding	4	Resultaatketen	40
		Resultaten	41
3. Begrippen	7	11. Zorg	45
4. Symbolen	8	Inleiding	46
5. Overzicht thema's	9	Resultaatketen	47
		Resultaten	48
6. Financieel beheer	10	12. Onderwijs	51
Inleiding	11	Inleiding	52
Resultaatketen	12	Resultaatketen	53
Resultaten	13	Resultaten	54
7. Kosten en effectiviteit publieke sector	19	13. Overige maatregelen	57
Inleiding	20	Resultaten	58
Resultaten	22		
8. Belastingen	25		
Inleiding	26		
Resultaatketen 1	27		
Resultaten 1	28		
Resultaatketen 2	29		
Resultaten 2	30		
9. Arbeidsmarkt en sociale zekerheid	31		
Inleiding	32		
Resultaatketen	33		
Resultaten	34		

Aruba en Nederland werken samen aan de implementatie van het Landspakket Aruba, op basis van de Onderlinge Regeling “Samenwerking bij Hervormingen”

Op de voorzijde van deze Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage staat de *Aratinga pertinax arubensis* (Prikichi), welke in 2017 is benoemd tot nationale vogel van Aruba. De Prikichi is een beschermde diersoort en een weerspiegeling van de overlevingskracht van Aruba. Door op gelijke voet binnen het Koninkrijk samen te werken aan de hervormingen uit het Landspakket, wordt hieraan een bijdrage geleverd. In de Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage worden de lijnen uitgezet voor deze hervormingen en wordt de voortgang bijgehouden. Dit wordt gesymboliseerd door het potlood: de Prikichi zit klaar om de lijnen uit te zetten en te volgen. De vormgeving van deze Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage is gebaseerd op de kleuren van de vlag van Aruba.

INLEIDING

Op 13 november 2020 hebben Aruba en Nederland het Landspakket Aruba ondertekend. Dit Landspakket bevat een breed palet aan hervormingen. Het beoogt een bijdrage te leveren aan de weerbaarheid en veerkracht van economie en samenleving en het verbeteren van de publieke dienstverlening. In het Landspakket zijn hervormingen opgenomen op het gebied van financieel beheer, publieke sector, belastingen, de financiële sector, economie, zorg, onderwijs en rechtsstaat.

De samenwerking tussen Aruba en Nederland voor het Landspakket heeft haar basis in de Onderlinge Regeling Samenwerking bij Hervormingen, die richtinggevend is voor de gezamenlijke uitvoering van de overeengekomen hervormingen. Deze regeling kent een vaste looptijd, met de mogelijkheid tot verlenging, en vormt het kader waarbinnen de uitvoering plaatsvindt. Eigenaarschap, gelijkwaardigheid en gemeenschappelijkheid blijven daarbij de leidende beginselen.

De hervormingen uit het Landspakket worden periodiek uitgewerkt in een Uitvoeringsagenda, waarin concrete stappen zijn opgenomen die nodig zijn om de hervormingen te realiseren. Tevens wordt periodiek gerapporteerd over de

voortgang in een Uitvoeringsrapportage. Deze agenda en -rapportage worden gezamenlijk door Aruba en Nederland opgesteld en vastgesteld. Voor u ligt de eerste Uitvoeringsagenda en -rapportage van 2026, waarin de nadruk nadrukkelijk ligt op afronding en resultaat.

Na het expliciet nemen van eigenaarschap door de regering AVP-Futuro is een duidelijke verschuiving zichtbaar van beleidsvorming naar uitvoering. Daarbij zijn binnen afzonderlijke thema's waar noodzakelijk keuzes gemaakt op basis van gerichte prioritering; enkele deelresultaten komen niet meer terug in deze Uitvoeringsagenda, zodat de focus kan gaan naar onderwerpen die binnen de resterende looptijd van de Onderlinge Regeling tot concrete resultaten zullen

leiden. De resultaten worden zodanig ingebed dat zij duurzaam zijn en structureel geborgd blijven binnen beleid, organisatie en regelgeving.

Samenhang

De gesprekken die zijn gevoerd in het kader van de verdere uitvoering van de Onderlinge Regeling Samenwerking bij Hervormingen markeren de overgang naar een volgende fase binnen het Landspakket Aruba. Naast de aangegeven focus is aan de ambtsdragers expliciet de ruimte geboden om de noodzakelijke beleidsmatige en inhoudelijke verbinding te leggen tussen de hervormingsagenda van het Landspakket en de prioriteiten zoals vastgelegd in het regeringsakkoord van de Arubaanse overheid.

Samenvatting

De afgelopen periode is voor veel thema's extra ondersteuning in de vorm van menskracht geleverd vanuit Nederland, dit ter ondervanging van de uitdaging op uitvoeringscapaciteit. Zo ondersteunt O&P Rijk bij de ontwikkeling van HRM instrumenten en zijn een kwartiermaker Kansspelautoriteit en een programmamanager Economie aan de slag gegaan. Ook komt een deskundige voor enkele maanden ondersteuning leveren op het gebied van het onderwerp Carrying Capacity en komt er een projectmanager voor de uitbouw van het Zorgakkoord en de inrichting van het Kwaliteitsinstituut. Dit moet er aan bijdragen dat de beoogde resultaten, binnen de looptijd van de Onderlinge Regeling Samenwerking bij Hervormingen, zoveel mogelijk worden behaald of duurzaam worden ingebed.

Binnen het thema Financieel Beheer zijn in deze rapportageperiode belangrijke stappen gezet. Zo is gewerkt aan de inrichting van het three lines model. In dat kader was in oktober de start van het Steunpunt Interne Beheersing (SIB), dat de medewerkers versterkt en ondersteunt bij hun rol in het financieel beheer. Tegelijkertijd blijven de vertragingen in de vaststelling van de wetgeving Comptabiliteit, het verslaggevingsstelsel en het subsidiebesluit afrekening aandachtspunten, aangezien deze randvoorwaardelijk zijn voor verdere voortgang.

Binnen het thema Kosten en effectiviteit van de publieke sector wordt komend jaar de herinrichting van de overheid verder vormgegeven en wordt de modernisering van het HRM instrumentarium afgerond, evenals het leadershipprogramma, dat al voor veel positieve reacties heeft gezorgd. Afgelopen periode is onder begeleiding van ICTU de beeldvorming afgerond over een op te richten ICT Shared Service Organisation (SSO), waarbij ook de link is gelegd met het E-government traject (data uitwisseling binnen de overheid). Bestuurlijk is commitment uitgesproken over het daarbij geformuleerde beeld. De komende periode start de implementatie, waarbij nadrukkelijk wordt aangesloten bij de reorganisatie van de overheid.

Binnen het thema Belastingen is het inlopen van achterstanden nagenoeg gereed. Hierdoor werkt de Belastingdienst inmiddels grotendeels in de actualiteit en wordt belastingplichtigen sneller helderheid geboden over de ingediende bezwaren.

In het kader van de doorontwikkeling van het raffinaderijterrein is, tijdens een pressure cooker week, meer inzicht verkregen over de ontwikkelingsmogelijkheden van het terrein.

Binnen het thema Zorg is onder leiding van een zorgeconoom uitgewerkt hoe de inrichting van het kwaliteitsinstituut kan worden verbeterd. Voor de komende periode wordt dit concreet ter hand genomen. Ook wordt gestart met een vernieuwing van het zorgakkoord. Dit alles moet bijdragen aan goede en betaalbare zorg. Daarnaast is gestart met een nieuwe insteek van diabetesische zorg, waarbij door een multidisciplinaire aanpak deze zorg meer doelmatig en kosteneffectief kan worden verleend.

Voor het thema Onderwijs heeft de start van een aantal projecten langer op zich laten wachten dan oorspronkelijk voorzien, als gevolg van een noodzakelijke herbeschouwing van de inhoudelijke context en de gekozen aanpak. Dit heeft zich in de agenda vertaald in het niet op schema kunnen plaatsen van deze projecten. Tegelijkertijd heeft deze herbeschouwing geleid tot meer duidelijkheid en structuur. De projecten zijn inmiddels, in het eerste kwartaal, gestart en daarnaast is een traject voor programmamanagement aangevangen. Verder verstrekte TWO Nederland een subsidie voor een nulmeting van de infrastructuur van scholen.

Deze nulmeting stelt Aruba in staat om beter te plannen en kosten te beheersen door gerichte onderhoudsplannen en doelmatige allocatie van middelen. Ook bood TWO Nederland financiële ondersteuning voor de ontwikkeling van leermiddelen in het Nederlands en het Papiaments.

Binnen het thema Arbeidsmarkt en Sociale Zekerheid is in de verslagperiode substantiële voortgang geboekt op meerdere fronten. Zo is op het terrein van de bijstand een ontwerp-landsverordening ingediend bij de directie Wetgeving en zijn er twee landsbesluiten opgesteld die binnenkort eveneens zullen worden ingediend. Daarnaast is, in samenwerking met de gemeente Leiden, een trainingstraject uitgevoerd voor het Departamento di Progreso Laboral (DPL). De Arbeidsinspectie is begonnen de aanbevelingen uit de peer review van 2025 te implementeren en er heeft een integrale doorlichting plaatsgevonden van de directie Arbeid en Onderzoek en het DPL die richting geeft aan de verdere ontwikkeling van beide diensten. Verder is een werkgroep opgericht om te adviseren over beleidskeuzes en parameters voor een werkloosheidsregeling en is een ICT-audit gestart van het systeem van de toelatingsorganisatie DIMAS.

Ten slotte verloopt binnen het thema Kansspelen de kwartiermakersfase voor de Kansspelautoriteit conform planning. In de komende periode wordt de conceptwetgeving opgeleverd, waarmee een volgende stap wordt gezet richting een robuust stelsel van regulering en toezicht op de kansspelen.

Leeswijzer

Deze Uitvoeringsagenda en Uitvoeringsrapportage volgt een vaste opzet per themahoofdstuk, waarin plannings- en voortgangsinformatie wordt gecombineerd. Elk thema start met een visie een beschrijving van de samenhang met andere nationale beleidsdocumenten en/of de Sustainable Development Goals. Ook worden reeds behaalde resultaten gepresenteerd. Daarna volgt een resultaatketen, waarin de link tussen de beoogde resultaten en lange termijn doelstellingen is gevisualiseerd en geconcretiseerd. Aan de hand van deze resultaatketen kan verder in kaart gebracht worden in hoeverre de gevoerde inspanningen het gewenste effect hebben en of daarmee de doelen ook dichterbij komen.

Bij de uitvoering van het Landspakket ligt de focus op het realiseren van de resultaten door Aruba. Nederland ondersteunt daarbij via de Tijdelijke Werkorganisatie (TWO). Daarom volgt tenslotte voor elk thema een nadere uitwerking van de plannen voor realisatie van de resultaten via deelresultaten, en de rapportage van de voortgang daarop.

M.G. Eman, Minister-president van Aruba

E. van der Burg, Staatssecretaris van
Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Activiteit

Werkzaamheden, acties, actions, activities

Het werk dat nodig is om een deel- of tussenresultaat tot stand te brengen. Wordt per agenda geconcretiseerd en gerealiseerd. Kost doorgaans meerdere weken tot maanden.

Deel-/ tussenproduct

Deelresultaat, deliverable, component, tussenstap, tussenresultaat, tussentijds resultaat

Component van een resultaat en opbrengst van de uitgevoerde activiteiten. Wordt tussentijds opgeleverd en per agenda geactualiseerd. Kost meestal meerdere maanden tot een jaar.

Effect

Outcome, baat, voordeel, benefit

Meetbare, positieve effecten van de veranderingen die het landspakket tot stand probeert te brengen; beslaat soms meerdere jaren om op het gewenste niveau te brengen (afhankelijk van complexiteit, ambitieniveau, beschikbare tijd).

Eigenaar

Project-verantwoordelijk opdrachtgever

Het desbetreffende ministerie van het land, eindverantwoordelijke voor de realisatie van een resultaat.

Impact

Doel, bedoeling, objective, goal, purpose

Kernachtige omschrijving van wat het landspakket uiteindelijk beoogt te bereiken op het thema en wanneer het succesvol is in het werken aan het toekomstbeeld.

Resultaat

Product, output

Datgene wat we nodig hebben om in staat te zijn bepaalde effecten te kunnen realiseren; vaak combinaties van mensen, processen en systemen. Kost een jaar, soms enkele jaren.

Samenhang

Coherentie

Samenhang tussen het landspakket en nationaal beleid en interventies (inclusief SDG's).

Visie

Voornemens, vision

Korte beschrijving van het toekomstbeeld op dit thema, waaraan het landspakket bijdraagt, op basis van de doelstellingen uit het landspakket.

SYMBOLEN

Voor het aanduiden van de voortgang op resultaatniveau en deelresultaatniveau, worden de volgende symbolen gebruikt in dit document.

Gereed

Dit (tussen)resultaat is afgerond of opgeleverd; voor de laatste keer op deze plek in de rapportage.

Loopt op schema

De realisatie van dit (tussen)resultaat ligt op schema; geen verdere maatregelen of bespreking nodig.

Aandachtspunt

De realisatie van dit (tussen)resultaat ligt niet op schema. Er zijn veel of grote uitdagingen om op te lossen, welke een risico vormen voor tijdige realisatie van de geplande effecten. Dit vraagt aandacht en/of besluitvorming op bestuurlijk niveau.

Niet op schema

De realisatie van dit (tussen)resultaat ligt niet op schema. Onderliggende activiteiten hebben te maken met uitdagingen op het gebied van planning, kwaliteit of scope. Deze uitdagingen zijn oplosbaar en TWO en uitvoeringsorganisatie Land hebben afspraken gemaakt om weer op schema te komen en/of nieuwe deadlines afgesproken.

Nog niet gestart

De onderliggende activiteiten die moeten bijdragen aan de realisatie van dit (tussen)resultaat zijn nog niet gestart.

OVERZICHT THEMA'S

A.

FINANCIËEL BEHEER

INLEIDING

Visie

De begrotingscyclus is doelmatig en doeltreffend waardoor de Landsoverheid 'in control' is van de openbare financiën en aan de volksvertegenwoordiging wordt adequaat verantwoording afgelegd.

Samenhang

Dit thema hangt samen met:

- National Mission 1: The public sector of Aruba is an agile, lean, trusted and value-added public service provider;
- National Mission 2: Achieve island-wide systemic transition toward circular economy that is affordable and realizable.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG 8 (Eerlijk werk en economische groei), SDG 11 (Duurzame steden en gemeenschappen), SDG 13 (Klimaatactie), SDG 16 (Vrede, justitie en sterke publieke diensten).

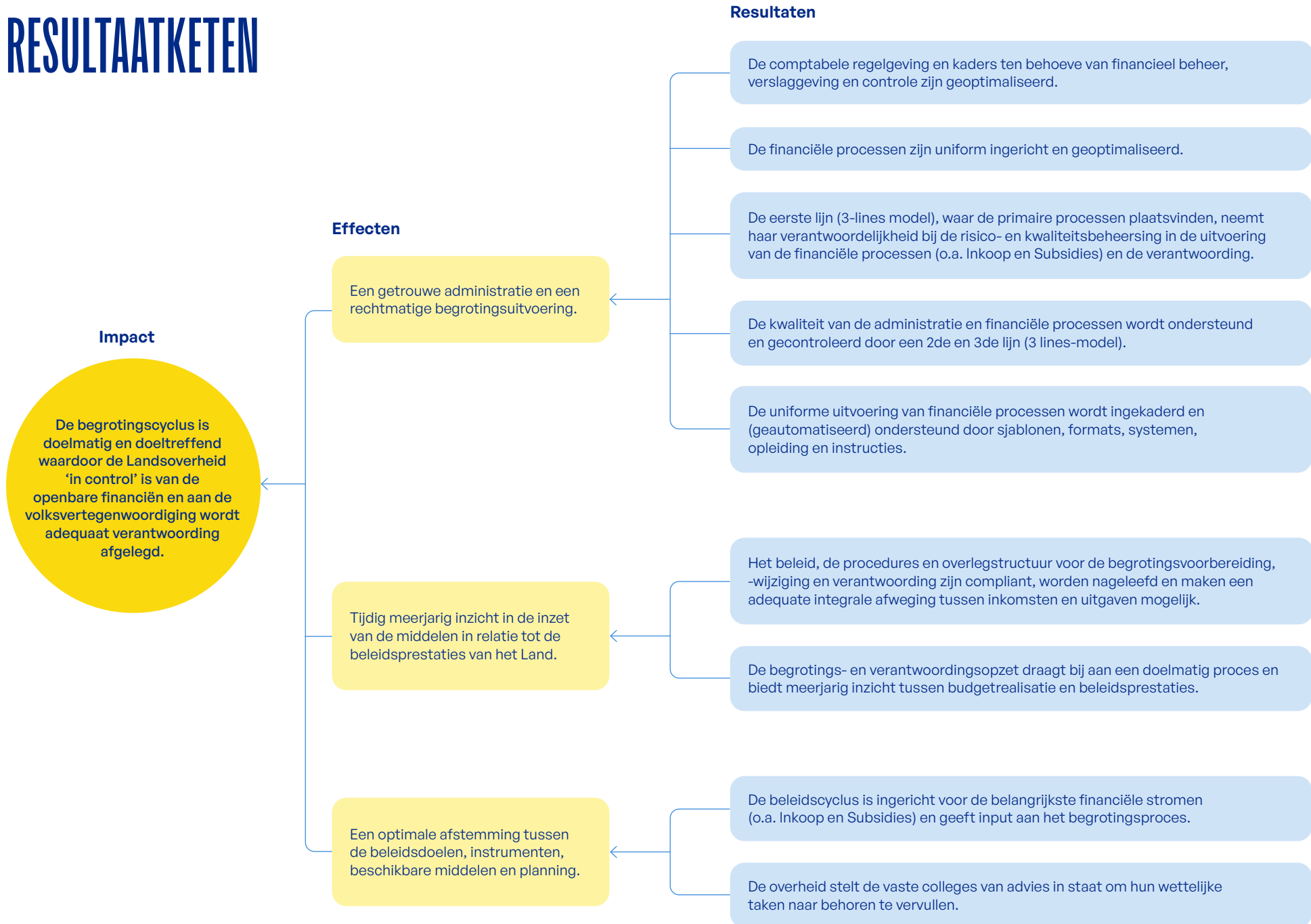
Owner

Ministerie van Financiën & Cultuur.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

- Nieuw verslaggevingsstelsel in wetgevingstraject gebracht.
- Verbeteringen in het begrotingsproces doorgevoerd (tijdigheid en invoering Voorjaarsnota).
- Nieuwe aanbestedingsregelgeving in wetgevingstraject gebracht.
- Nulmeting controleerbaarheid financiële gegevens Douane afgerond.
- Blauwdruk en implementatieplan vastgesteld voor de inrichting van de financiële werkprocessen (incl. organisatie, personeel en systemen) en het '3-lines' model.
- Nieuwe aanbestedingsregelgeving ingevoerd.
- Nieuwe regelgeving voor het materieel beheer ingevoerd.
- Instelling van het Steunpunt Interne Beheersing, als overheid brede AO/IC functie.
- Nieuwe financiële werkprocessen en controles ingevoerd bij 6 grotere directies/diensten.
- Lancering van de digitale leeromgeving voor de Leergang Openbare Financiën Aruba.
- Beoogde inhaalslag bij het opstellen van de jaarrekeningen voltooid.

RESULTAATKETEN

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status			Realisatiedatum
De comptabele regelgeving en kaders ten behoeve van financieel beheer, verslaggeving en controle zijn geoptimaliseerd.	Een deel van de onderliggende tussenresultaten is conform planning afgerond, maar de wijziging van de Comptabiliteitsverordening en de daaraan gerelateerde LBHAM Verslaggevingsstelsel duurt langer dan gepland.	Nieuwe aanbestedingsregels ingevoerd.	✓	Informatiesessies zijn afgerond en de wetgeving is per 1 januari 2026 in werking getreden. De uitvoering vindt verder plaats via Project 3-lines.	Q4 2025
		Wetgevingstraject wijziging Comptabiliteitsverordening (CV) doorlopen.		Het ontwerp voor wijziging is door de ministerraad aangeboden aan Raad van advies.	Q2 2026
		Nieuwe regeling materieel beheer ingevoerd.	✓	De wetgeving is per 1 januari 2026 ingevoerd en informatievoorziening hieromtrent heeft plaatsgevonden. De verdere borging vindt plaats via het project 3-lines.	Q1 2026
		Nieuw verslaggevingsstelsel ingevoerd.		Het ontwerp verslaggevingsstelsel is door de ministerraad goedgekeurd en het implementatietraject loopt, maar de toepassing hiervan is afhankelijk van de vaststelling van de wijziging van de Comptabiliteitsverordening.	Q2 2026
De financiële processen zijn uniform ingericht en geoptimaliseerd.	Hoewel er vertraging is bij enkele deelproducten, zou het resultaat nog steeds haalbaar moeten zijn binnen de looptijd van de Onderlinge Regeling. Voorwaarde daarbij is wel dat er geen verdere vertragingen optreden, iets waar dan ook nadrukkelijk op gestuurd wordt.	Nulmeting controleerbaarheid financiële gegevens DIMP afgerond.		Het veldwerk is samen met de ingehuurde deskundige afgerond. Op basis van deze resultaten zal door de CAD een validatie van de financiële module plaatsvinden. Daarna zal het definitieve rapport van het nulmetingsresultaat afgerond worden.	Q2 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
		Implementatie aanbevelingen knelpunten controleerbaarheid financiële gegevens in de centrale administratie afgerond. Vele aanbevelingen zijn reeds afgerond, ook als onderdeel van het project 3-lines. De aanbevelingen die nog dienen te worden uitgevoerd, worden opgepakt door het reeds ingestelde Steunpunt Interne Beheersing. Voor knelpunten m.b.t. studiefinanciering wordt seperaat een project ingericht voor de aanschaf en inrichting van een leningsadministratiesysteem.	Q4 2026
		Financiële processen voor de materiële geldstromen zijn beschreven en ingericht. De financiële processen voor de materiele geldstromen die deel uit maken van het 3-lines project zijn beschreven en voor 6 van de 15 processen ingericht. Wegens diverse omstandigheden waaronder met name capaciteitsgebrek heeft de inrichting bij de overige processen vertraging opgelopen. Dit wordt naar verwachting eind Q2 afgerond.	Q3 2026
		Financieel beheer changemanagement traject afgerond. Nog niet gestart.	Q4 2026
De eerste lijn (3-lines model), waar de primaire processen plaatsvinden, neemt haar verantwoordelijkheid bij de risico- en kwaliteitsbeheersing in de uitvoering van de financiële processen (o.a. Inkoop en Subsidies) en de verantwoording.	Hoewel er vertraging is bij enkele deelproducten, zou het resultaat nog steeds haalbaar moeten zijn binnen de looptijd van de Onderlinge Regeling. Voorwaarde daarbij is wel dat er geen verdere vertragingen optreden, iets waar dan ook nadrukkelijk op gestuurd wordt.	Draagvlak, bewustzijn en eigenaarschap voor de controle en uitvoering van financiële processen is gecreëerd. Instelling van het Steunpunt Interne Beheersing bij de Directie Financiën heeft plaatsgevonden en bij 6 directies en diensten is de nieuwe werkwijze geïmplementeerd.	Q4 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
		Control- en proceseigenaren in de 1e lijn zijn aangewezen en opgeleid.	Betreffend deelproduct maakt onderdeel uit van het project 3-lines, waarin de verbeterde processen en financiële organisatie worden ingericht. Door beperkte capaciteit in de eerste lijn is vertraging ontstaan in het aanwijzen van de proces- en controle-eigenaren waardoor deze deels nog moeten worden opgeleid. Verwachting is dat dit alsnog Q3 2026 wordt afgerond.	Q3 2026
		Een control framework op basis van de Risk Control Matrix (RCM) is ingevoerd.	Betreffend deelproduct maakt onderdeel uit van het project 3-lines, waarin de verbeterde processen en financiële organisatie worden ingericht. Bij 6 van de 15 directies/ diensten heeft de implementatie plaatsgevonden. Het overige deel wordt naar verwachting in Q3 2026 afgerond.	Q3 2026
De kwaliteit van de administratie en financiële processen wordt ondersteund en gecontroleerd door een 2de en 3de lijn (3 lines-model).	Hoewel er vertraging is bij enkele deelproducten, zou het resultaat nog steeds haalbaar moeten zijn binnen de looptijd van de Onderlinge Regeling. Voorwaarde daarbij is wel dat er geen verdere vertragingen optreden, iets waar dan ook nadrukkelijk op gestuurd wordt.	Overheid breed ondersteunende AO/ IC functie is operationeel bij Directie Financiën.	Het Steunpunt Interne Beheersing is ingesteld bij de Directie Financiën en er wordt invulling gegeven aan de nieuwe taken. De formele plaatsing en het wervingsproces loopt.	Q4 2025
		Controlecapaciteit bij de Centrale Accountantsdienst is op peil.	Het wervingstraject heeft eerder niet tot het gewenste resultaat geleid. Er is een alternatieve oplossing uitgewerkt die voor de korte termijn (3 jaar) uitgaat van de inzet van externe controle capaciteit. De aanbesteding hiervoor loopt.	Q1 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status			Realisatiedatum
De uniforme uitvoering van financiële processen wordt ingekaderd en (geautomatiseerd) ondersteund door sjablonen, formats, systemen, opleiding en instructies.	Verschillende trajecten zijn iets vertraagd en er vindt bijsturing plaats.	De jaarrekening is gecontroleerd door een accountant.	...	Nog niet gestart. De aanbesteding voor de externe controle loopt en zal naar verwachting in de eerste helft van 2026 worden afgerond, zodat vanaf de tweede helft van 2026 met de controle gestart kan worden.	Q3 2027
		Ontwerp organisatie inrichting Directie Financiën afgerond.	...	Nog niet gestart.	Q4 2026
		Basismodule E-LOFA financiële opleiding is gelanceerd.	✓	E-LOFA modules zijn live en de eerste 100 cursisten zijn in december 2025 van start gegaan.	Q4 2025
		Aanbesteding begrotings-ondersteunings-applicatie afgerond.		Na de eerdere vertraging is de marktconsultatie afgerond en is het plan van aanpak voor de implementatie vastgesteld. Het aanbestedingstraject wordt opgestart en naar verwachting in Q2 2026 afgerond.	Q2 2026
		Nieuwe IT- en IM organisatie operationeel.		De door ICTU in 2025 geadviseerde, gefaseerde aanpak richt zich eerst op het oplossen van de meest urgente knelpunten in het IT beheer in Q2 2026. De verdere operationalisering van de nieuwe IT/ IM organisatie zal waarschijnlijk later worden meegenomen in de bredere organisatieinrichting van de Directie Financiën.	Q1 2027
		Begrotings-ondersteunings-applicatie is volledig operationeel.	...	Aanbestedingstraject wordt opgestart. Afhankelijk van de afstemming met mogelijke implementatiepartners zal de implementatie in 2 fasen plaatsvinden. Daarbij wordt rekening gehouden met de beschikbare capaciteit en richt het traject zich eerst op de implementatie bij Directie Financiën.	Q4 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status			Realisatiedatum
Het beleid, de procedures en overlegstructuur voor de begrotingsvoorbereiding, -wijziging en verantwoording zijn compliant, worden nageleefd en maken een adequate integrale afweging tussen inkomsten en uitgaven mogelijk.	Loopt op schema.	Ontwerp voor planning& control-cyclus en organisatie-opzet ter ondersteuning van de begrotingscyclus is opgeleverd.	✓	Het ontwerp is opgeleverd, de eerste stappen daaruit zijn inmiddels gezet ten behoeve van het opstellen van de begroting 2027.	Q4 2025
		Planning & control-cyclus en aangepaste organisatie-opzet ter ondersteuning van de begrotingscyclus is ingevoerd.		Eerste stappen uit het ontwerp en het implementatieplan zijn inmiddels gezet.	Q4 2026
De begrotings- en verantwoordingsopzet draagt bij aan een doelmatig proces en biedt meerjarig inzicht tussen budgetrealisatie en beleid-sprestaties.	Loopt op schema.	Ontwerp-model met versterking beleidskoppeling aan begrotingscyclus is afgerond.	✓	Het ontwerp is opgeleverd, de eerste stappen daaruit zijn inmiddels gezet ten behoeve van het opstellen van de begroting 2027.	Q4 2025
		Nieuw model met versterkte beleidskoppeling aan begrotingscyclus gerealiseerd.		De eerste verbeteringen zijn reeds meegenomen in begrotingsproces 2027.	Q3 2026
		Achterstand tot en met Jaarrekening 2024 ingehaald.	✓	De jaarrekening 2024 is opgesteld.	Q4 2025
De beleidscyclus is ingericht voor de belangrijkste financiële stromen (o.a. Inkoop en Subsidies) en geeft input aan het begrotingsproces.	Door gebrek aan voldoende capaciteit richten de verbetertrajecten zich vooralsnog op het opschonen van de subsidie administratie en het beter borgen van het werkproces.	Inhaalslag vaststelling subsidies is afgerond.		De ministerraad heeft ingestemd met de voorgestelde aanpak voor de inhaalslag van de eindafrekening van subsidies. Nadere analyse dient intern plaats te vinden zodat de vaststellingsbeschikkingen kunnen worden opgesteld en aangeboden voor bestuurlijke besluitvorming. Ook dienen de Staten geïnformeerd te worden over het besluit.	Q2 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
De overheid stelt de vaste colleges van advies in staat om hun wettelijke taken naar behoren te vervullen.	... Nog niet gestart		Aan dit resultaat wordt vooralsnog bijgedragen vanuit de andere opgenomen resultaten en deel- of tussenproducten. De geplande verbeteringen in het financieel beheer, zoals het op orde brengen van de (comptabele) regelgeving, de inrichting en controle van de financiële werkprocessen door middel van het 3-lines model en het doorvoeren van verbeteringen in het begrotingsproces/-opzet, zullen de vaste colleges van advies beter in staat stellen om hun wettelijke taken naar behoren te vervullen.

Thema

KOSTEN EN EFFECTIVITEIT PUBLIEKE SECTOR

INLEIDING

Visie

Hogere kwaliteit, effectiviteit en doelmatigheid van de publieke sector.

Samenhang

Dit thema hangt samen met:

- National Mission 1: The public sector of Aruba is an agile, lean, trusted and value-added public service provider.
- National Mission 6: Aruban citizens, visitors and local industries benefit from an enhancement of the shared value of tourism.
- National Mission 7: Aruba has a flexible labor market and adaptable local work force that have the tools and skills to maximize their earnings potential and to adapt with a moving market.

Sustainable Development Goals

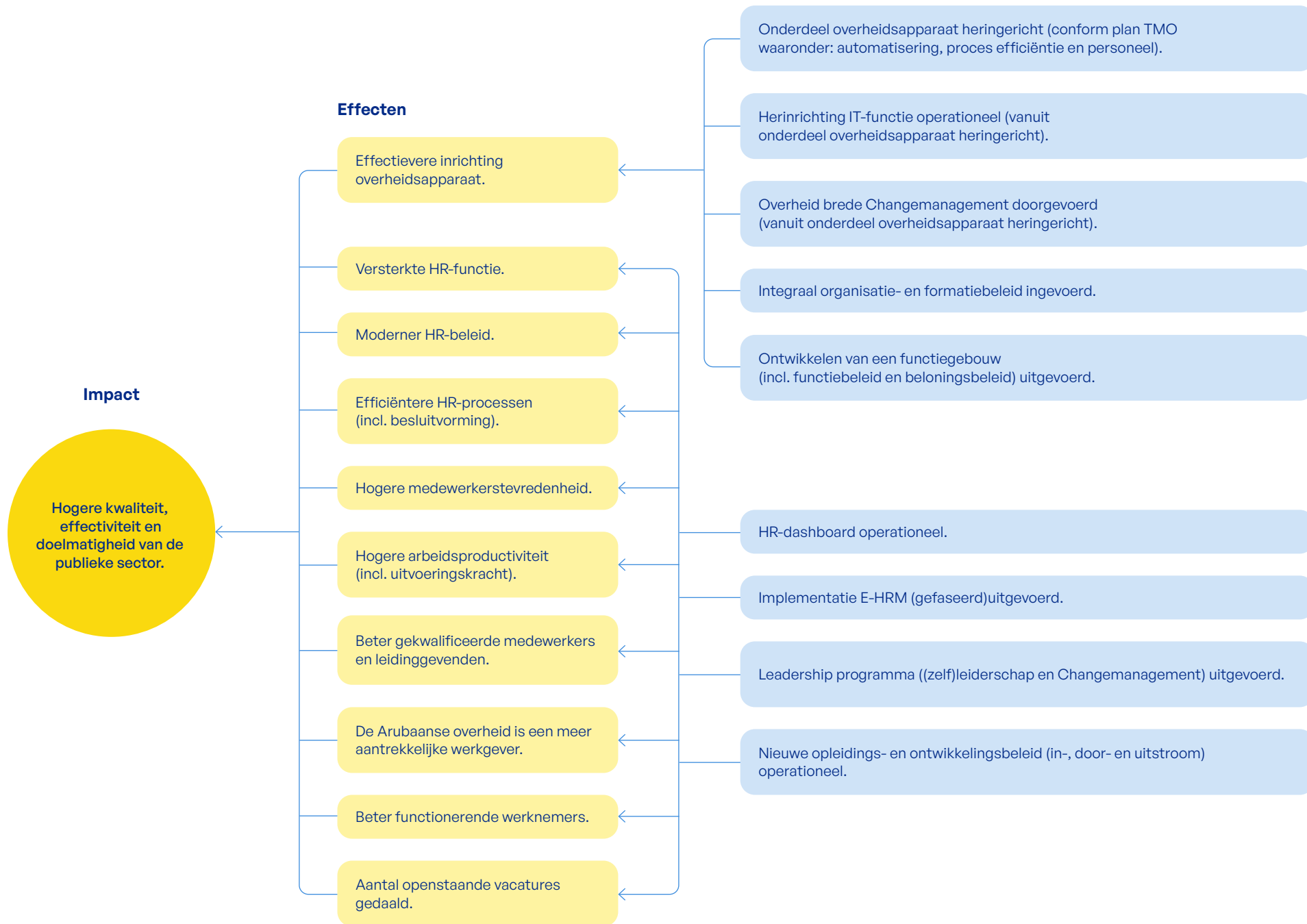
Dit thema draagt bij aan SDG 4 (Kwaliteitsonderwijs), SDG 5 (Gendergelijkheid), SDG 8 (Eerlijk werk en economische groei), SDG 9 (Industrie, innovatie en infrastructuur), SDG 10 (Ongelijkheid verminderen), SDG 11 (Duurzame steden en gemeenschappen), SDG 13 (Klimaatactie), SDG 16 (Vrede, justitie en sterke publieke diensten), SDG 17 (Partnerschap om doelstellingen te bereiken).

Eigenaar

Ministerie van Algemene zaken, Innovatie, Overheidsorganisatie, Infrastructuur en Ruimtelijke Ordening.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

- Analyse formatie v.s bezetting uitgevoerd.
- HR-functie doorgelicht.
- Overheidsbreed prestatimanagementsysteem ingevoerd.
- HR-portal en HR-dashboard live.
- Land Aruba Academy live.
- Werving en selectie instroom en doorstroom beleid ingevoerd.
- Beleid i.h.k.v. niet-integer gedrag ingevoerd.
- Beleid i.h.k.v. proefplaatsing ingevoerd.
- Procesmatige aanpak non-actieven ingevoerd.
- HR strategie ontwikkeld.
- Advies Afwegingskader en topstructuur herinrichting van het overheidsapparaat opgeleverd.
- Diverse plannen van aanpak, waaronder Leiderschap en changemanagement en Implementatie E-HRM (incl visie).

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
Onderdeel overheidsapparaat heringericht (conform plan TMO, waaronder: proces efficiëntie, personeel en changemanagement).	Het reorganisatieplan is in Q1 2026 opgeleverd en de implementatiewerkzaamheden zijn gestart.	Voorstel instellingsbesluit en formatierapport TMO ingediend voor bestuurlijke besluitvorming.	De programmaorganisatie wordt binnen het DRH ingebed, waardoor het traject van goedkeuring van het instellingsbesluit niet meer nodig is. Er is een Plan van Aanpak ter goedkeuring ingediend bij TWO Nederland i.v.m. subsidiering additionele capaciteit.	Q4 2025
		Reorganisatieplan TMO is opgesteld (waaronder: proces efficiëntie, personeel en changemanagement).	Reorganisatieplan inclusief change management is in Q1 2026 opgeleverd en de implementatie werkzaamheden zijn gestart. Zie daarvoor de (deel)resultaten hieronder.	Q4 2025
		Concept wetgeving ter vaststelling domeinen aangeboden aan de Staten.	Nog niet gestart.	Q2 2027
Herinrichting IT-functie operationeel (vanuit onderdeel overheidsapparaat heringericht).	Zie Toelichting deelresultaat.	Voorstel IT-functie, bijbehorende IT-organisatie en governance is vastgesteld.	In Q1 2026 is tijdens een zgn. Pressure Cooker week een rapport opgesteld t.b.v. de Ministerraad, waarin conclusies zijn geformuleerd over de inrichting van een ICT Shared Service Organisatie (ICT-SSO). Deze organisatie dient in staat te zijn om de dagelijkse ICT- dienstverlening, ICT-hervormingen en ICT-ontwikkeling binnen de overheid van Aruba te coördineren en uit te voeren. De Ministerraad heeft inmiddels haar commitment uitgesproken t.a.v. de opgenomen conclusies. De volgende stap is het aantrekken van een projectleider, die een integrale aanpak zal opstellen, met als doel dat de Arubaanse overheid begin 2028 beschikt over een ICT SSO en dat de regie op de ICT-ontwikkelingen structureel is ingebed binnen de organisatie.	Q2 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status			Realisatiedatum
Integraal organisatie- en formatiebeleid ingevoerd.	Op basis van een oriënterend bezoek heeft O&P Rijk inmiddels een plan van aanpak opgesteld, dat als basis zal dienen voor de implementatiewerkzaamheden voor de komende jaren. De uitwerking door O&P Rijk en DRH is in Q1 2026 gestart.	Contractering voor opstellen O&F beleid gereed.		Betreft inschakeling O&P Rijk.	Q3 2025
		Nieuw organisatie- en formatiebeleid is bestuurlijk vastgesteld.		De uitwerking op basis van co-creatie met DRH is in Q1 2026 gestart.	Q3 2026
Ontwikkelen van een functiegebouw (incl. functiebeleid en beloningsbeleid) uitgevoerd.	Op basis van een oriënterend bezoek heeft O&P Rijk inmiddels een plan van aanpak opgesteld, dat als basis zal dienen voor de implementatiewerkzaamheden voor de komende jaren. De uitwerking door O&P Rijk en DRH is in Q1 2026 gestart.	Contractering voor opstellen functiegebouw gereed.		Betreft inschakeling O&P Rijk.	Q4 2025
		Functiegebouw is ontwikkeld en bestuurlijk vastgesteld, en de implementatie van het functiegebouw is van start		Op grond van de door O&P Rijk in Q4 2025 uitgewerkte aanpak is de planning verschoven. De uitwerking op basis van co-creatie met DRH is in Q1 2026 gestart conform die planning.	Q1 2027
HR-dashboard operationeel.	Een dashboard dat KPI's bijhoudt voor kwaliteit, effectiviteit en uitvoeringskracht is operationeel en wordt dit jaar nog uitgebreid.	Uitbreiding digitaal dashboard is live.		Nog niet gestart.	Q4 2026
		Evaluatie digitaal dashboard is afgerond.		Nog niet gestart.	Q1 2027
Implementatie E-HRM (gefaseerd) uitgevoerd.	Advies van P-Direkt maakte duidelijk dat een aantal stappen nodig is voordat tot implementatie van E-HRM kan worden overgegaan. Belangrijke stap daarbij is een marktconsultatie, bedoeld om meer inzicht te krijgen in de (on)mogelijkheden, functionaliteiten etc van E-HRM oplossingen.	Vorbereiding marktconsultatie gereed.		Zie toelichting bij resultaat.	Q1 2027

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Leadership programma ((zelf) leiderschap en Changemanagement) uitgevoerd.	Het Leadership- en Changemanagement programma is in oktober 2025 gestart met ca 300 deelnemers en loopt conform schema.	Eerste cyclus Leadership programma afgerond en geëvalueerd. Zie toelichting bij resultaat.	Q1 2027
Nieuwe opleidings- en ontwikkelingsbeleid (in-, door- en uitstroom) operationeel.	Op basis van een oriënterend bezoek heeft O&P Rijk inmiddels een plan van aanpak opgesteld, dat als basis zal dienen voor de implementatiewerkzaamheden voor de komende jaren. De uitwerking door O&P Rijk en DRH is in Q1 2026 gestart. Verwachting is dat het beoogde resultaat een kwartaal later wordt opgeleverd dan eerder voorzien.	Contractering voor opstellen Organisatie en Formatie (O&F) beleid gereed. O&P rijk beschikt niet over de capaciteit om deze opdracht te doen. Binnen het inkooptraject wordt nu gekeken welke aanbestedingsroute passend is.	Q2 2026
		Nieuwe opleidings- en ontwikkelingsbeleid is bestuurlijk vastgesteld. Verwachting is dat het beoogde resultaat een kwartaal later dan eerder voorzien wordt opgeleverd.	Q1 2027

Thema

BELASTINGEN

INLEIDING

Visie

Het creëren van een belastingstelsel dat eerlijk, efficiënt en transparant is en dat bijdraagt aan een gezonde economische groei en sociale ontwikkeling op Aruba.

Samenhang

Belastinghervormingen dienen zich te richten op het versterken van de fiscale infrastructuur door middel van (1) heldere en toegankelijke belasting wet- en regelgeving om de naleving door belastingbetalers te bevorderen, (2) technologische innovatie om de efficiëntie van belastingheffing en -inning te verbeteren, door middel van de beschikbaarheid van elektronische aangiften en belastingssystemen, en (3) effectief risicobeheer om potentiële belastingontduiking en -ontwijking te identificeren en aan te pakken. Dit hangt samen met National Mission 1 project 17, National Mission 1 project 18, National Mission 2 project 19.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG 8 (Eerlijk werk en economische groei), SDG 9 (Industrie, innovatie en infrastructuur) en SDG 12 (Verantwoorde consumptie en productie).

Eigenaar

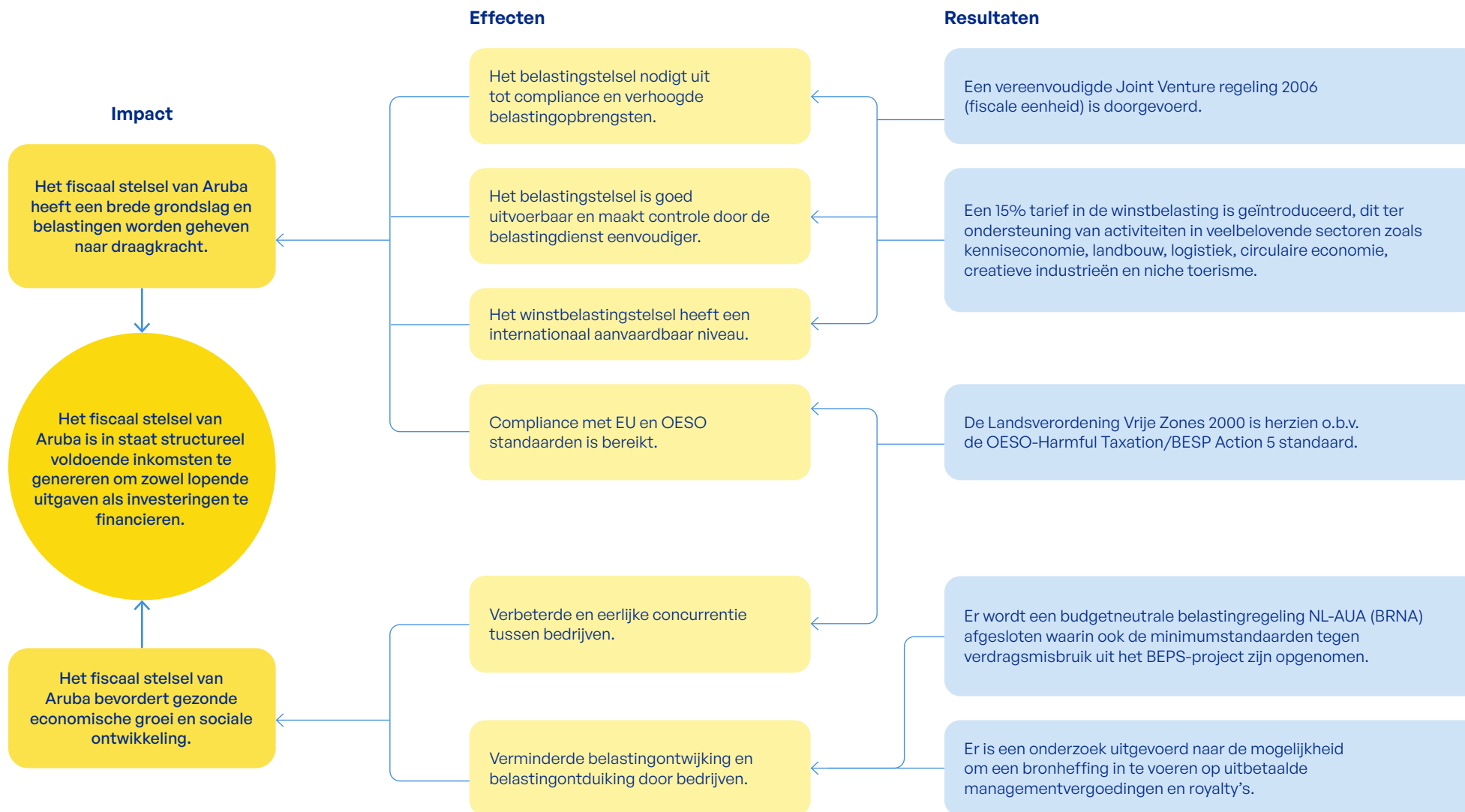
Ministerie van Financiën & Cultuur.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

- Gegevensuitwisseling Fiscus - Banken gecodificeerd.
- Internationale gegevensuitwisseling gerealiseerd.
- Diverse aanpassingen doorgevoerd, waaronder inkomstenbelasting, loonbelasting, winstbelasting, dividendbelasting, belasting over bedrijfsomzetten, overdrachtsbelasting, toeristenheffing, en algemene landsverordening belastingen.
- Concept wetgeving 15% tarief winstbelasting gereed.
- Landsverordening Vrije Zones 2000 herzien.

RESULTAATKETEN 1

Hervorming van het belastingstelsel

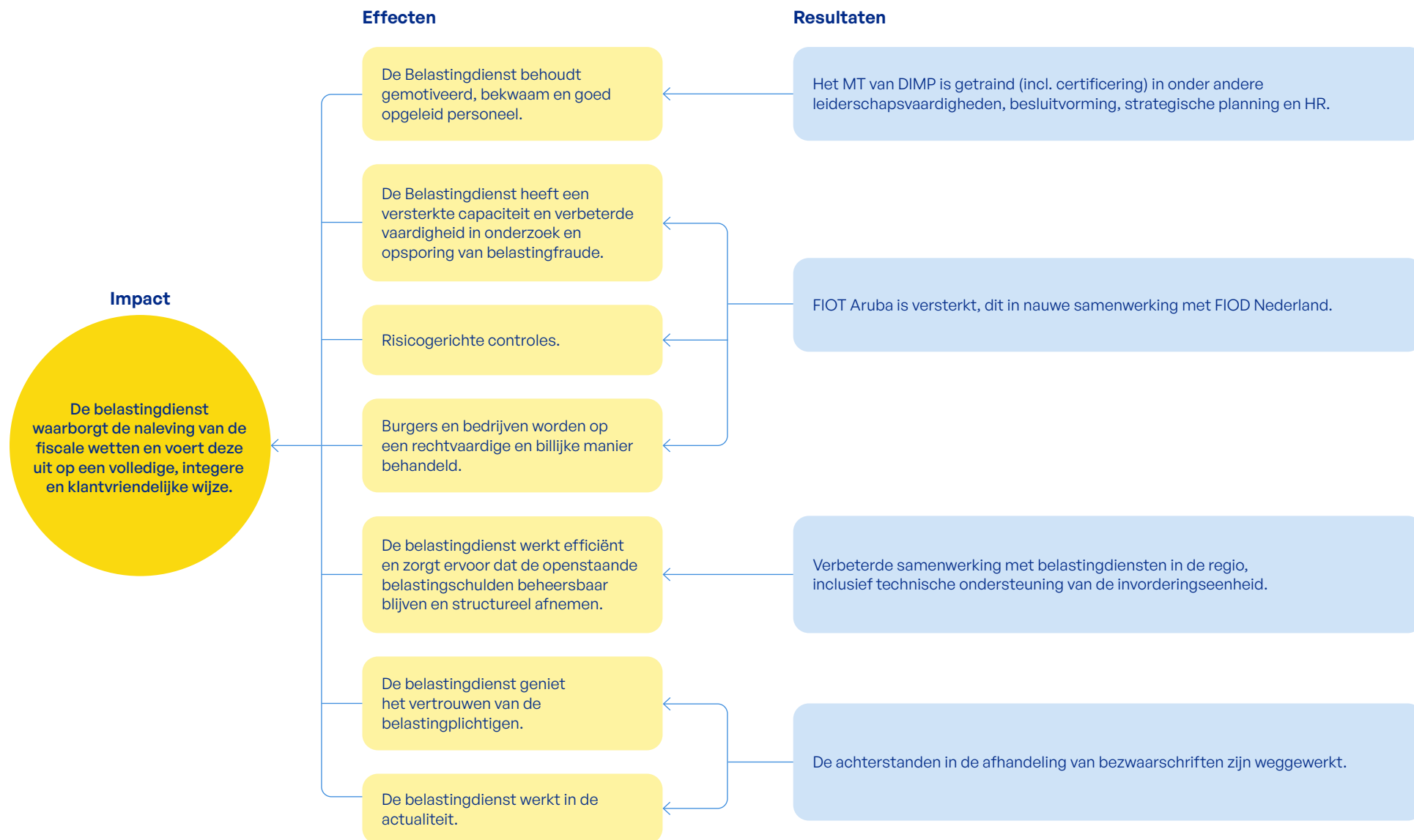
RESULTATEN 1

Hervorming van het belastingstelsel

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum	
Een 15% tarief in de winst-belasting is geïntroduceerd, dit ter ondersteuning van activiteiten in veelbelovende sectoren zoals kenniseco-nomie, landbouw, logistiek, circulaire economie, creatieve industrieën en niche toerisme.	✓ De wetgeving is, een jaar eerder dan gepland, op 1 januari 2026 van kracht geworden.	Introductie van een 15% tarief in de winstbelasting.	✓ De regeling is, een jaar eerder dan gepland, op 1 januari 2026 van kracht geworden. Overigens betreft het geen verlaagd tarief in de Winstbelasting, maar een startersre-geling.	Q1 2027
De Landsverordening Vrije Zones 2000 is herzien o.b.v. de OESO-Harmful Taxation/BESP Action 5 standaard.	✓ De wetgeving is, een jaar eerder dan gepland, op 1 januari 2026 van kracht geworden.	Aangepaste wetgeving van kracht.	✓ De wetgeving is, een jaar eerder dan gepland, op 1 januari 2026 van kracht geworden.	Q1 2027
Er wordt een budgetneutrale belastingregeling NL-AUA (BRNA) afgesloten waarin ook de minimumstandaarden tegen verdragsmisbruik uit het BEPS-project zijn opgenomen.	⌚ Er is afgelopen periode consensus bereikt over nagenoeg alle punten. Er rest nog één punt van discussie (artiesten- en sportersregeling), waarover een bestuurlijke beslissing nodig is.	Duidelijkheid over de mogelijkheden om tot overeenstemming te komen over de BRNA.	⌚ Er is afgelopen periode consensus bereikt over nagenoeg alle punten. Er rest nog één punt van discussie (artiesten- en spor-tersregeling), waarover een bestuurlijke beslissing nodig is.	Q2 2026

RESULTAATKETEN 2

Hervorming van de belastingdienst

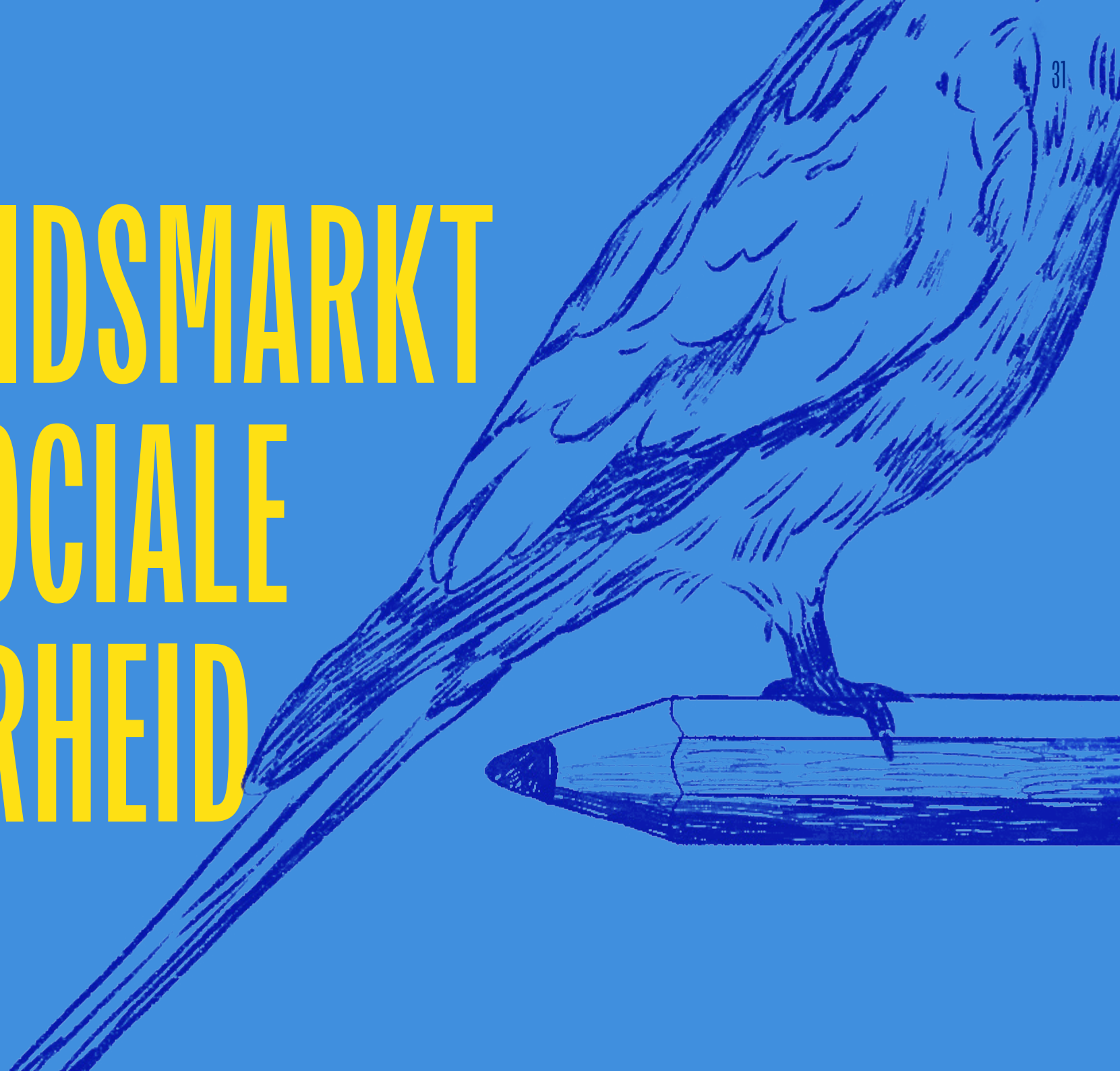
RESULTATEN 2

Hervorming van de belastingdienst

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum		
FIOT Aruba is versterkt, dit in nauwe samenwerking met FIOD Nederland.		FIOD Nederland ondersteunt FIOT Aruba met onder meer kennis en begeleiding. Ook investeert FIOT zelf in kwaliteitsverbetering.			
		Aanpak “Versterking en capaciteitsopbouw van FIOT Aruba” gereed.	✓	De capaciteit van de FIOT is uitgebreid tot nagenoeg de beschikbare formatie. In december heeft FIOD Nederland een bezoek gebracht aan Aruba om de aanpak en insteek van de ondersteuning vorm te geven. Dit heeft geresulteerd in een Plan van Aanpak dat binnenkort geaccordeerd wordt, en waarvan de uitvoering reeds is gestart.	Q4 2025
		BOA opleiding voltooid.		Betreft opleiding en beëdiging van vijf Bijzondere Opsporings Ambtenaren.	Q3 2026
		Self assessment FIOT uitgevoerd.	...	Self Assessment start in Q2 en geschiedt volgens de "ten global principles", een internationale standaard van de OECD.	Q2 2026
		Ondersteuning bij de uitvoering van fiscale fraudezaken door FIOD gestart.	...	FIOD Nederland zal FIOT Aruba ondersteunen bij fiscale opsporingszaken en daarbij veel aandacht besteden aan overdracht van kennis en vaardigheden. Dit start na de zomer en gebeurt in elk geval tot en met Q4 2026.	Q3 2026
De achterstanden in de afhandeling van bezwaarschriften zijn weggewerkt.		De inhaalactie loopt voor op het oorspronkelijke schema. Daarbij zijn maatregelen genomen die er aan bijdragen dat er geen nieuwe achterstanden zullen ontstaan.			
		Inhaalactie voltooid en lessons learned geïmplementeerd.		Het Plan van Aanpak wordt conform schema uitgevoerd. Afgelopen jaar zijn 62.435 bezwaarschriften afgedaan.	Q1 2027

Thema

ARBEIDSMARKT EN SOCIALE ZEKERHEID

INLEIDING

Visie

Het arbeidsmarktstelsel van Aruba bevordert arbeidsparticipatie, productiviteit en waardig werk en wordt ondersteund door een toereikend, duurzaam en betaalbaar socialezekerheidsstelsel.

Samenhang

Dit thema hangt samen met:

- Het masterplan Repositioning our Sails.
- National Mission 4: Aruban Citizens boast high standards of health(care) and social security.
- National Mission 7: Aruba has a flexible labor market and adaptable local work force that have the tools and skills to maximize their earnings potential and to adapt with a moving market.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG 1 (geen armoede) en SDG 8 (eerlijk werk en economische groei).

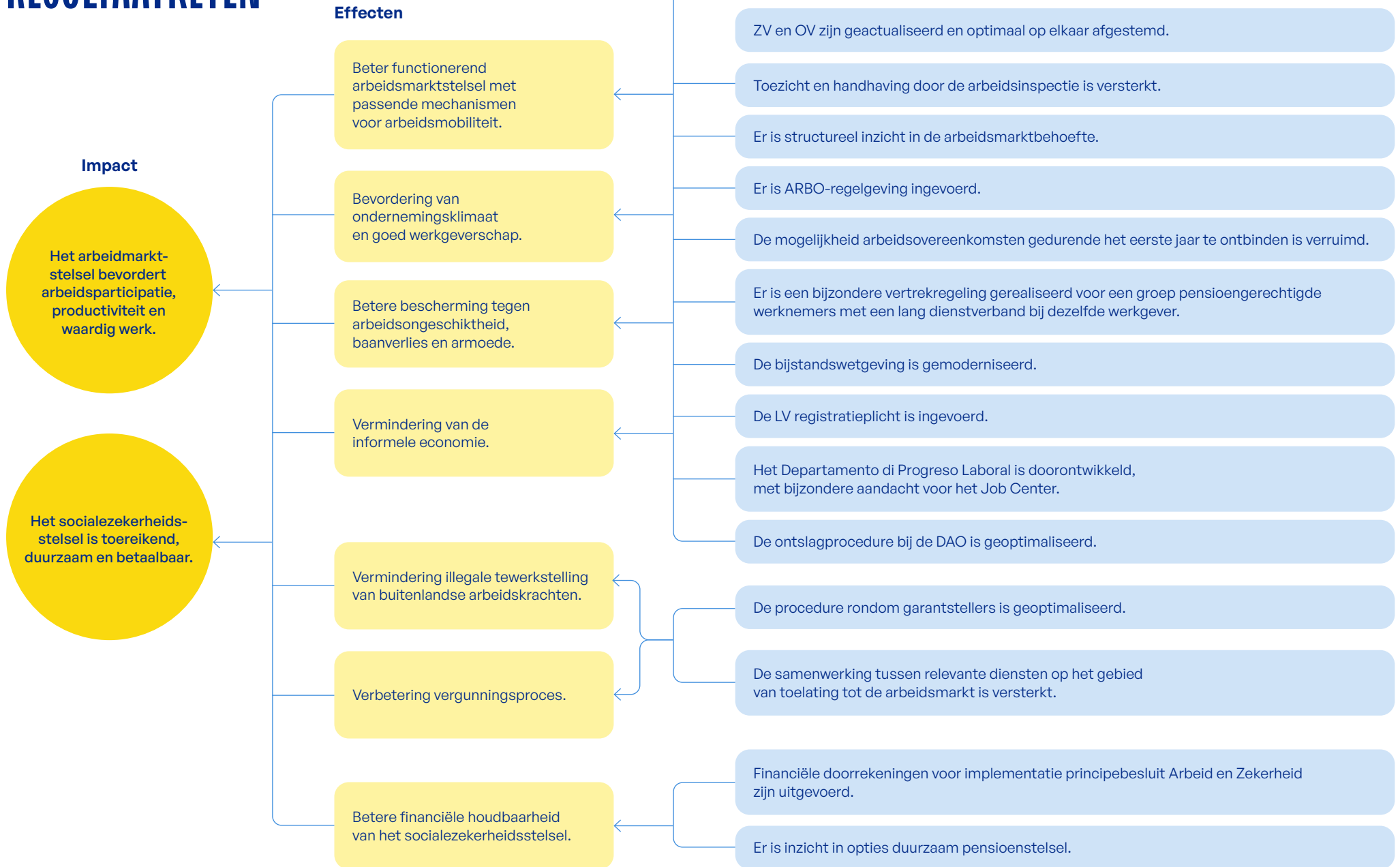
Eigenaar

Ministerie van Arbeid, Energie en Integratie en Ministerie van Justitie en Sociale Zaken.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

- Onderzoeken naar arbeidsmarktbeleid en naar sociale zekerheid afgerond.
- Consultatietraject met sociale partners afgerond, leidend tot nota 'Un Rumbo Nobo brindando prosperidad y seguridad'.
- Principebesluit modernisering arbeidsmarkt en sociale zekerheidsstelsel.
- Meerjarenplan aanpak illegale tewerkstelling buitenlandse arbeidskrachten vastgesteld.
- Peer review Nederlandse Arbeidsinspectie.
- Implementatie van nieuwe werkwijze verzamelen personeelsbehoefte.
- Doorrekening scenario's werkloosheidsregeling.
- Landsverordening registratieplicht afgerond.
- Ontwikkeling nieuwe werkwijze van verzamelen personeelsbehoefte, uitvoeren pilot en evaluatie plus besluitvorming.

RESULTAATKETEN

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Een Werkloosheidsregeling is gerealiseerd.	De doorlooptijd van dit traject staat onder druk. Het rekenmodel is voltooid, advies over (keuzes m.b.t.) de regeling is nu in voorbereiding.	Advies Werkloosheidsregeling inclusief contouren wetgeving gereed voor bestuurlijke besluitvorming.	De doorlooptijd van dit traject staat onder druk. Het rekenmodel is voltooid, advies over (keuzes m.b.t.) de regeling is nu in voorbereiding. Q2 2026
		SER advies aangevraagd.	De doorlooptijd van dit traject staat onder druk. Het rekenmodel is voltooid, advies over (keuzes m.b.t.) de regeling is nu in voorbereiding. Q3 2026
		Concept Wetgeving werkloosheid	De doorlooptijd van dit traject staat onder druk. Op basis van de bestuurlijke besluitvorming en extern advies zal wetgeving worden voorbereid. Q4 2026
Toezicht en handhaving door de arbeidsinspectie is versterkt.	Loopt op schema.	Implementatietraject aanbevelingen peer review gereed.	Loopt op schema. In het traject voor de doorontwikkeling van DPL/DAO (zie hieronder) zal ook aandacht zijn voor de Arbeidsinspectie (onderdeel van de DAO). Q2 2026
Er is structureel inzicht in de arbeidsmarktbehoefte.	Om structureel inzicht te krijgen in de arbeidsmarktbehoefte wordt een prognosemodel ontwikkeld en gewerkt aan betere gegevensverzameling.	Invoering forecasting model gereed.	De gunning voor de bouw van dit model is later dan gepland afgerond, onder meer om rekening te houden met de uitkomsten van de doorlichting van DAO en DPL. Het model zal naar verwachting worden opgeleverd in Q2 2026. Q2 2026
Er is ARBO-regelgeving ingevoerd.	De doorlooptijd van dit traject staat onder druk. In overleg met ARBO experts wordt gezien welke stappen (wetgeving, communicatie) zinnig en haalbaar zijn binnen de looptijd van de Onderlinge Regeling en daarna.	Advies ARBO - regelgeving inclusief uitvoeringsaspecten en kosteninschatting gereed voor bestuurlijke besluitvorming.	De doorlooptijd van dit traject staat onder druk. In overleg met ARBO experts wordt gezien welke stappen (wetgeving, communicatie) zinnig en haalbaar zijn binnen de looptijd van de Onderlinge Regeling en daarna. Q3 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
De mogelijkheid tot het aangaan van tijdelijke arbeids-overeenkomsten is verruimd.	De doorlooptijd van dit traject staat onder druk. Op basis van juridisch advies gaat de Minister de mogelijkheden tot uitbreiding van contractsoorten verkennen. Deze verkenning zal betrokken worden bij de bestuurlijke besluitvorming over dit traject.	Bestuurlijk besluit ten aanzien van het aangaan en ontbinden van arbeids-overeenkomsten, dat is opgesteld naar aanleiding van SER advies. De SER is Q4 2025 om advies gevraagd over de mogelijkheid tot verruiming van tijdelijke contracten voor specifieke groepen. Dat advies wordt meegewogen in het bestuurlijke besluit. Het verruimen van tijdelijke contractmogelijkheden wordt naast verbetering van de ontslagprocedure in samenhang gezien met de ontwikkeling van een werkloosheidsregeling.	Q3 2026
		Concept wetgeving verruiming tijdelijke arbeidsovereenkomsten ingediend bij DWJZ. Dit deelresultaat volgt uit het bestuurlijk besluit terzake.	Q4 2026
De bijstandswetgeving is gemoderniseerd.	Meerdere Landsbesluiten en Landsverordeningen dienen te worden gerealiseerd. Inmiddels is één Landsverordening aangeboden aan DWJZ. Aan de overige wetgevingsproducten wordt gewerkt. Daarnaast wordt gewerkt aan de uitvoeringsaspecten.	Implementatietraject nieuwe bijstandswetgeving gestart Het implementatietraject is inmiddels gestart.	Q1 2026
		Concept wetgeving bijstand ingediend bij DWJZ. Meerdere Landsbesluiten en Landsverordeningen dienen te worden gerealiseerd. Inmiddels is één Landsverordening aangeboden aan DWJZ. Aan de overige wetgevingsproducten wordt gewerkt. De onderlinge samenhang en afhankelijkheid is een complicerende factor.	Q2 2026
		Aanpassing aan werkprocessen en benodigde ICT ter ondersteuning van de uitvoering van de nieuwe bijstandswetgeving zijn gerealiseerd. Overleg met de relevante partijen is opgestart.	Q4 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
De LV registratieplicht is ingevoerd.	De minister is in afwachting van het nader rapport terzake en zal op basis daarvan beziën of de Lv registratieplicht aan de Staten zal worden aangeboden.	Start indieningstraject wetgeving LV.	Zie toelichting bij resultaat.	Q1 2025
Het Departamento di Progreso Laboral en de Directie Arbeid en Onderzoek zijn doorontwikkeld.	De doorlooptijd van dit traject staat onder druk. De uitvoering hangt af van de bestuurlijke besluiten van het nieuwe kabinet.	Adviestraject DPL en DAO gereed.	Het adviestraject is begin 2026 afgerond. Daarbij is integraal gekeken naar de benodigde doorontwikkeling van zowel DPL als DAO. Naar aanleiding hiervan is een bestuurlijk besluit genomen over het vervolgtraject.	Q4 2025
		Advies ontslagprocedure DAO gereed voor bestuurlijke besluitvorming.	Er is een advies terzake aan de Minister voorgelegd, die inmiddels heeft besloten over het vervolgtraject.	Q4 2025
		Concept wetgeving ontslagprocedure DAO ingediend bij DWJZ.	Naar aanleiding van de besluitvorming zal de benodigde wetgeving worden uitgewerkt. Vanwege de afhankelijkheid van die besluitvorming verschuift de planning met één kwartaal.	Q3 2026
		Implementatie doorontwikkeling DPL en DAO gestart	Op basis van het bestuurlijk besluit wordt een implementatietraject gestart.	Q2 2026
De procedure rondom garantstellers is geoptimaliseerd.	De minister heeft verzocht om een integrale aanpak voor de verbetering van het toelatingsbeleid, waarbinnen ook aandacht dient te zijn voor de garantstellers-problematiek.	Start Uitvoering stappenplan implementatie aanbevelingen garantstellers.	Een deskundige is inmiddels gestart met de ondersteuning van de diensten bij de uitvoering van het stappenplan.	Q4 2025

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
		Het beleid rondom garantstellers is herzien, met als doel een eenduidige gecentraliseerde registratie en betere controle van garantstellingen. ↗ In overleg met de diensten is begonnen aan herziening van het beleid inclusief de praktische aspecten, zoals het realiseren van een centrale plek voor de registratie van de verschillende soorten van garantstelling. Dit zal meelopen in het traject gericht op de ICT-ontwikkeling van DIMAS.	Q4 2026
De samenwerking tussen relevante diensten op het gebied van toelating tot de arbeidsmarkt is versterkt.	🕒 De minister heeft verzocht om een integrale aanpak voor de verbetering van het toelatingsbeleid, waar binnen ook aandacht dient te zijn voor de samenwerking en gegevensuitwisseling tussen diensten.	PvA verbetering gegevensuitwisseling gereed voor bestuurlijke besluitvorming. 🕒 Op basis van extern advies over het applicatielandschap van DIMAS – de dienst die een centrale rol speelt binnen het toelatingsbeleid – wordt het reeds opgestelde Plan van Aanpak aangepast.	Q2 2026
		Start traject verbetering gegevensuitwisseling. 🕒 Deze actie volgt uit de hierbovengenoemde bestuurlijke besluitvorming. Hierbij zal naar verwachting vooral aandacht uitgaan naar versterking van de ICT-ondersteuning van de werkprocessen bij DIMAS.	Q3 2026

Thema

ECONOMIE

INLEIDING

Visie

Aruba heeft een nieuw economisch model dat duurzaam, inclusief en veerkrachtig is met een gastvrij zakenklimaat. Aruba is milieuverantwoord en vergroot zijn concurrentievoordeel in de regio.

Samenhang

De visie is in overeenstemming met het masterplan “Repositioning our sails” en het beleid van de minister van EZCDO “Aruba’s transitie naar een duurzame en inclusief economisch model”.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG 1 (Geen armoede), SDG 7 (Betaalbare en duurzame energie), SDG 8 (Eerlijk werk en economische groei), SDG 9 (Industrie, innovatie en infrastructuur), SDG 16 (Vrede, justitie en sterke publieke diensten).

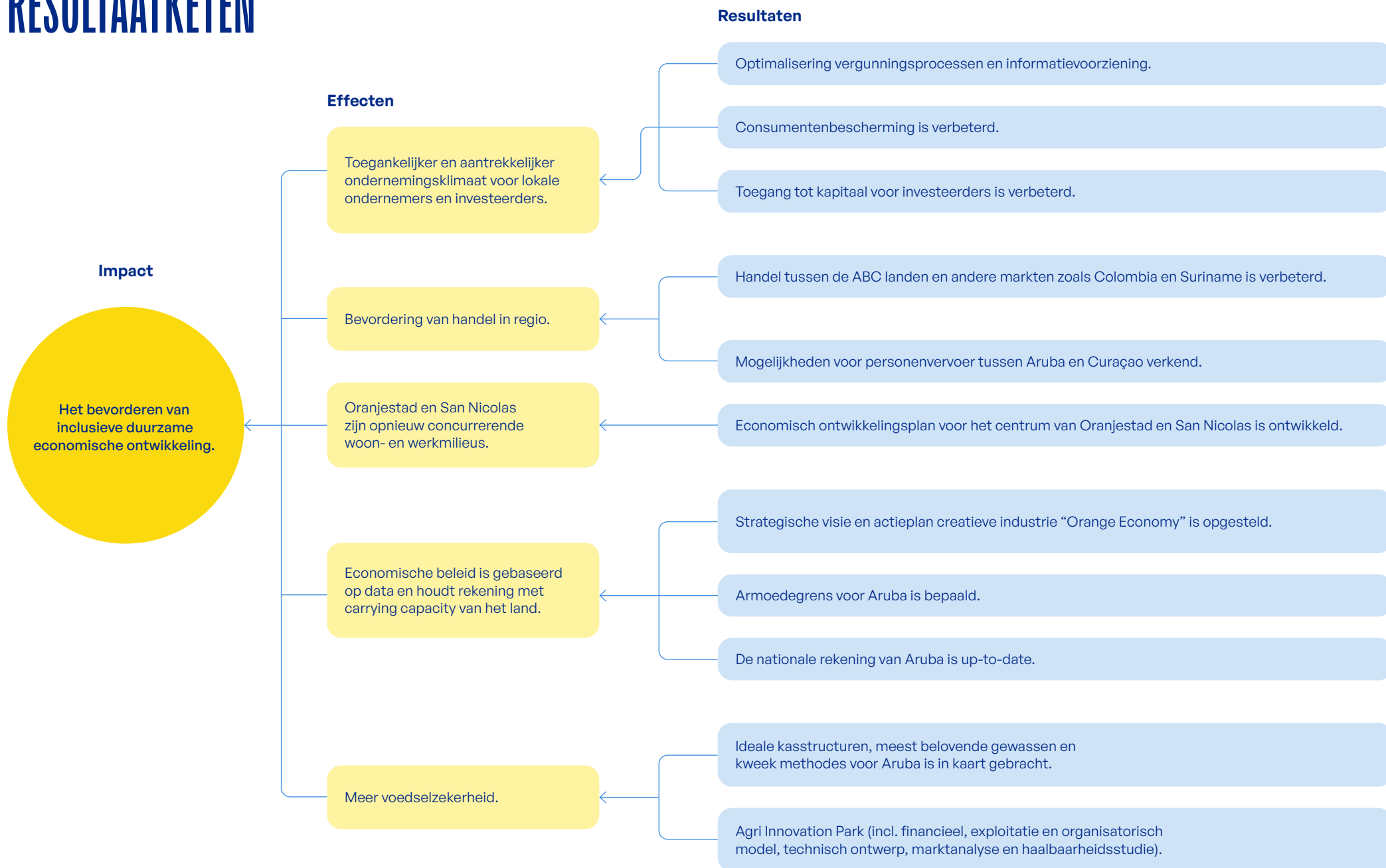
Eigenaar

Ministerie van Economische Zaken, Communicatie, Duurzame Ontwikkeling.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

- Oprichting Aruba Fair Trade Authority.
- Onderzoek naar ondernemings- en investeringsklimaat afgerond.
- Landsverordening basisbetaalrekening aangeboden aan Raad van Advies.
- Landsverordening handhaving consumentenbescherming aangeboden aan Raad van Advies.
- Onderzoeksrapport Ideale Kasstructuren.

RESULTAATKETEN

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
Optimalisering vergunningsprocessen en informatievoorziening.	Dit traject vergt nog inhoudelijke bestuurlijke besluitvorming. Wel is inmiddels een projectleider aange trokken.	Concept wetgeving vestigingsverorde ning aangeboden aan Parlement.t	Wetgevingsjurist heeft aanpassing vestigingsverordening volgens planning opgeleverd. Concept ligt bij DWJZ om aangeboden te worden aan RvA.	Q2 2026
		PvA virtueel vergunningsportaal bestuurlijk vastgesteld.	Betreft PvA inclusief implementatie aspecten zoals keuze systeem. Vanwege capaciteitsgebrek is hier weinig vooruitgang in geweest, inmiddels is een programmamanager aangesteld die dit zal oppakken.	Q3 2026
		Relevante werkprocessen beschreven en gedigitaliseerd (voor bouwvergunningen (DOW), verblijfsvergunningen (DIMAS) en Horecavergunningen).	De relevante werkprocessen voor de overige diensten zal Aruba zelf oppakken na Q1 2027.	Q1 2027
Consumentenbescherming is verbeterd.	Loopt op schema	Inhuren wetgevingsjurist voor randvoorwaarden mededinging AFTA.	Met de afronding van dit project is AFTA toegerust om haar taken m.b.t. mededin ging uit te voeren en is aan de benodigde randvoorwaarden voldaan.	Q2 2026
		Regulering van water en energietarieven ingevoerd.	Loopt op schema.	Q1 2027
Toegang tot kapitaal is verbeterd.	Loopt op schema.	Implementatiestrategie voor de FinTech sector is opgesteld.	De gunning voor het opstellen van de implementatie strategie heeft pas plaats gevonden in Q1 2026, waardoor de planning verschuift.	Q4 2026

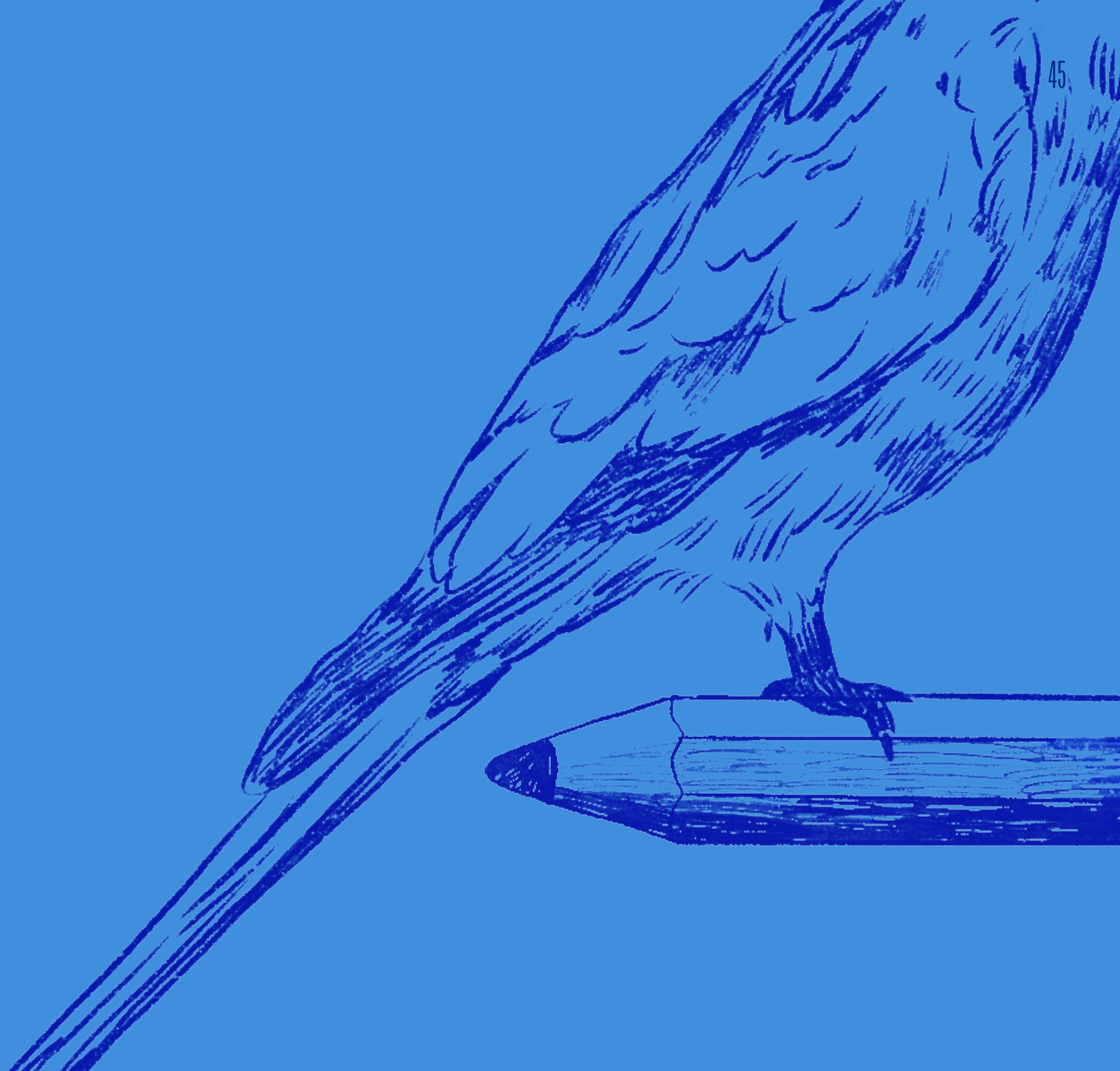
Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
		Vereenvoudiging openen bankrekening gerealiseerd.	Het advies van de RvA wordt verwerkt in het nadere rapport. Het wetsontwerp wordt vervolgens aangeboden aan het parlement. Vanwege de complexiteit (waaronder het aantal betrokken actoren, ook buiten de overheid) duurt dit langer dan verwacht.	Q3 2026
		Het implementatieplan Start Aruba bestuurlijk vastgesteld.	Voor de verdere ontwikkeling van het ondernemersklimaat is een verdiepende ecosysteemanalyse noodzakelijk. Deze analyse brengt in kaart welke schakels in het ecosysteem ontbreken of versterking behoeven, zoals startup support, wet- en regelgeving of incubatiecapaciteit. Daarnaast worden kansen voor samenwerking tussen overheid, onderwijs, bedrijfsleven en impact hubs geïdentificeerd. Op basis van deze inzichten kan gericht beleid worden ontwikkeld en uitgevoerd om het startup-ecosysteem van Aruba toekomstbestendig en effectief te maken.	Q3 2026
Handel ABC landen met andere landen in de regio (zoals Colombia en Suriname) is verbeterd.	Vooralsnog heeft de vertraging bij het deelresultaat geen invloed op het beoogde resultaat.	Adviesrapport bevordering handel gereed.	Het opstellen van het PvA voor dit adviesrapport vergt meer afstemming met Curacao en Bonaire waardoor de datum wederom is verschoven.	Q1 2027

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Mogelijkheden voor personenvervoer tussen Aruba en Curaçao verkend.	De ministeries van economische ontwikkeling van Curaçao en Aruba werken gezamenlijk aan het lanceren van een aanbesteding van de ferry-route. Op bestuurlijk niveau is in beide Landen akkoord gegeven om van start te gaan met de verkenningfase. De ministeries hebben gezamenlijk gewerkt aan een Terms of Reference voor het uitvoeren van een onderzoek naar de publieke, economische, juridische en technische voorwaarden voor een passagiersferryverbinding en het voorbereiden, uitvoeren en afronden van een Request for Proposals voor de selectie van een geschikte operator, die in februari openbaar is gepubliceerd.	Het concept call for proposal is gereed. Zie toelichting bij resultaat.	Q4 2026
Economisch ontwikkelingsplan voor het centrum van Oranjestad en San Nicolas is ontwikkeld.	Loopt op schema.	Adviesrapport inclusief actieplan economische ontwikkeling centrum San Nicolas en Oranjestad bestuurlijk vastgesteld. Samen met de consultant wordt gewerkt aan het plan.	Q2 2026
Strategische visie en actieplan creatieve industrie "Orange Economy" is opgesteld.	Loopt op schema.	Mapping uitgevoerd en strategische visie en actieplan creatieve industrie Orange Economy bestuurlijk vastgesteld. Gunning voor de consultant die de visie en het actieplan gaat maken is in Q1 2026 afgerond.	Q3 2026
Armoedegrens voor Aruba is bepaald.	Ambtelijke feedback heeft langer geduurd dan verwacht.	Methodologie en databronnen voor structurele bepaling armoedegrens en het meten van koopkracht is bepaald. Ambtelijke feedback PvA heeft langer geduurd dan verwacht.	Q1 2027

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status			Realisatiedatum
Administratieve Organisatie (AO), Interne Controle (IC), en interne beheersing (IB) van de CBS is versterkt.	↗ Vooralsnog heeft de vertraging bij het deelresultaat geen invloed op het beoogde resultaat.	Administratieve Organisatie (AO), Interne Controle (IC), en interne beheersing (IB) van de CBS beschreven en vastgesteld inclusief AO/IC handboek.	🕒	Wegens de complexiteit en scope uitbreiding duurt het opstellen van het Plan van Aanpak langer dan gedacht.	Q1 2027
Agri Innovation Park (incl. financieel, exploitatie en organisatorisch model, technisch ontwerp, marktanalyse en haalbaarheidsstudie).	↗ Ondanks de vertragingen bij de deelresultaten komt de realisatie van het eindresultaat niet in gevaar.	Technisch ontwerp Agri Innovation Park afgerond.	✓	Gereed.	Q1 2026
		Financieel, exploitatie en organisatorisch model Agri Innovation Park opgesteld.	✓	Het financieel, exploitatie, organisatorisch model, marktanalyse en haalbaarheidsstudie zijn samengevoegd in 1 rapport.	Q1 2026
		Marktanalyse en haalbaarheidsstudie Agri Innovation Park afgerond.	✓	Het financieel, exploitatie, organisatorisch model, marktanalyse en haalbaarheidsstudie zijn samengevoegd in 1 rapport.	Q1 2026
		Planvorming en fysieke faciliteiten gereed (fase 2).	...	Fase 2 zal naar verwachting in Q2 aanvangen.	Q1 2027
		Start realisatie Agri Innovation Park.	...	Nog niet gestart.	Q1 2027
Scenario's herontwikkeling raffinaderij terrein uitgewerkt.	↗ Zie Toelichting deelresultaat.	Start aanbestedingstraject externe inhuur advies hergebruik terrein olieraffinaderij.	🕒	In overleg wordt onderzocht wat de beste aanbestedingsroute is.	Q2 2026

Thema

ZORG

INLEIDING

Visie

Op basis van het gesloten Zorgakkoord (dat is gebaseerd op bestaand en aanvullend onderzoek naar de doelmatigheid (incl. bekostiging) en effectiviteit van de zorg) ontwikkelen en implementeren van projecten en programma's die de kwaliteit en toegankelijkheid van zorg waarborgen, en door middel van preventie werken aan de verduurzaming van zorg.

Samenhang

Dit thema hangt samen met Visiedocument Volksgezondheid Aruba 2021-2025; National strategic framework for Health Sector Aruba 2021-2030; Aruba National Multi-Sectoral Action Plan for Non Communicable Diseases 2020-2030; Zorgakkoord Juli 2023; Meerjarenplan Financieel Kader UO AZV- 1 november 2023.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG 3 (Goede gezondheid en welzijn), SDG 4 (Kwaliteitsonderwijs), SDG 10 (Duurzame steden en gemeenschappen).

Eigenaar

Ministerie van Volksgezondheid.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

- Zorgakkoord afgesloten inclusief financiële prognose.
- Financieel prognosemodel t.b.v. zorgakkoord opgeleverd, wat meerjarige sturing op zorgkosten mogelijk maakt.
- Rationalisering van tarieven van laboratoriumtesten gerealiseerd.
- Landsverordening verpakte geneesmiddelen in werking
- Vroegtijdige interventieprogramma's obesitas uitgebreid
- Contracteringssysteem van de eerstelijnszorg gereed.
- Nulmeting diabeteszorg.

RESULTAATKETEN

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status			Realisatiedatum
Protocollen terug- en doorverwijzingen (5) zijn vastgesteld en geïmplementeerd.	Zeven protocollen zijn vastgesteld en geïmplementeerd. De overlegstructuur tussen eerste en tweede lijn die hiervoor is opgezet, wordt voortgezet ter ontwikkeling van aanvullende protocollen.	Eerste 5 protocollen gereed en vastgesteld door het Kwaliteitsinstituut.	✓	Zeven (in plaats van vijf) protocollen zijn gereed.	Q4 2025
		Nulmeting gereed.	✓	Nulmeting is uitgevoerd, afspraken zijn gemaakt over de monitoring.	Q4 2025
		Evaluatie protocollen gereed.	...	Betreft evaluatie ten behoeve van een eventuele verbetering van de vastgestelde protollen. Omdat de protocollen later dan gepland worden vastgesteld, verschuift ook de datum evaluatie gereed.	Q1 2027
De vroege interventieprogramma's op het gebied van obesitas zijn uitgebreid.	De interventieprogramma's zijn ontwikkeld, getest en geëvalueerd. De opschaling is gestagneerd vanwege verschil van inzicht over de dekking vanuit de ziektekostenverzekering en over mogelijke andere vormen van financiering. Daarover wordt nu juridisch advies ingewonnen, waarna besloten kan worden over het vervolg.	Nog niet bepaald.			Nog niet bepaald.
De diabeteszorg wordt geïntensiveerd door het toepassen van een multidisciplinaire aanpak.	De multidisciplinaire aanpak diabeteszorg is in Q1 2026 van start gegaan. Daarbij is nadrukkelijk ook aandacht voor obesitas, als primaire drijver van diabetes.	Multidisciplinaire aanpak diabeteszorg gestart.	✓	Het traject is in januari 2026 van start gegaan. Het implementatieplan is afgerond en de werving van patiënten gaat 1 maart beginnen. Verwachting is, dat Aruba een verzoek om ondersteuning zal doen aan TWO Nederland voor projectmanagement en ondersteuning.	Q1 2026
		Evaluatie gereed.	...	Nog niet gestart.	Q2 2027

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
De huisartsenopleiding is uitgebreid (bovenformatief).	✓ Zoals eerder gerapporteerd, zal het aantal bovenformatieve opleidingsplaatsen in de project fase die valt binnen de OR lager uitvallen, vooral door specifieke eisen van de opleider over de verhouding Nederlands opgeleide basisartsen versus regionaal opgeleide basisartsen. Verwachting is nu dat één huisarts november 2027 bovenformatief afstudeert en twee huisartsen in mei 2028. Naar aanleiding daarvan heeft Aruba een verzoek tot herallocatie van subsidiegelden ingediend. Verdere bovenformatieve werving wordt gestaakt, reguliere (formatieve) werving wordt voortgezet.	3 aspirant huisartsen boven formatie met opleiding gestart. ✓ Zoals eerder gerapporteerd, zal het aantal bovenformatieve opleidingsplaatsen in de project fase die valt binnen de OR lager uitvallen, vooral door specifieke eisen van de opleider over de verhouding Nederlands opgeleide basisartsen versus regionaal opgeleide basisartsen. Verwachting is nu dat één huisarts november 2027 bovenformatief afstudeert en twee huisartsen in mei 2028. Naar aanleiding daarvan heeft Aruba een verzoek tot herallocatie van subsidiegelden ingediend. Verdere bovenformatieve werving wordt gestaakt, reguliere (formatieve) werving wordt voortgezet.	Q3 2026
Het contracteringssysteem van de tweedelijnszorg is gereed.	↗ Een MOU is afgesloten, de implementatie geschiedt in 2026.	Implementatieplan opgesteld.	✓ Een MOU, inclusief stappenplan voor de invoering in 2026, is ondertekend door alle stakeholders in de tweede lijns zorg, waaronder de betrokken zorgverleners, instellingen, de AZV en land Aruba. Q2 2026
		Contracteringssysteem gereed en ingevoerd.	↗ Met de MOU is het contracteringssysteem gereed. Daarmee kan de gefaseerde implementatie starten, die loopt gedurende 2026. Q4 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Herstructurering en versterking Kwaliteitsinstituut.	Het bestaande kwaliteitsinstituut bevindt zich nog in een fase waarin de institutionele capaciteit en de borging van het mandaat niet volledig zijn gerealiseerd. Een zorgeconoom is aangetrokken om met het veld een adviesrapport te schrijven over de gewenste ontwikkeling van het instituut. Deze rapportage wordt april 2026 verwacht. Aan de hand van dat rapport zal het bestuur een besluit nemen over de te nemen vervolgstappen.	Rapport m.b.t. doorontwikkeling Kwaliteitsinstituut gereed. Het rapport zal naar verwachting volgens planning in Q2 worden opgeleverd. Verwachting is, dat naar aanleiding daarvan een verzoek om ondersteuning aan TWO Nederland zal worden gedaan ter ondersteuning van de doorontwikkeling van het Kwaliteitsinstituut. Met deze ondersteuning kan tevens de opvolging van het zorgakkoord, in 2023 afgesloten i.h.k.v. het Landspakket, geborgd worden.	Q2 2026

Thema

ONDERWIJS

INLEIDING

Visie

Kwaliteitsonderwijs dat generaties (van jong tot oud) in staat stelt om hun individuele leerbehoeften, ambities en talenten optimaal te ontwikkelen en bij te dragen aan een duurzame samenleving.

Samenhang

Dit thema hangt samen met het Beleidsplan 2021-2025 en PEN 2030.

Sustainable Development Goals

Dit thema draagt bij aan SDG 4 (Kwaliteitsonderwijs).

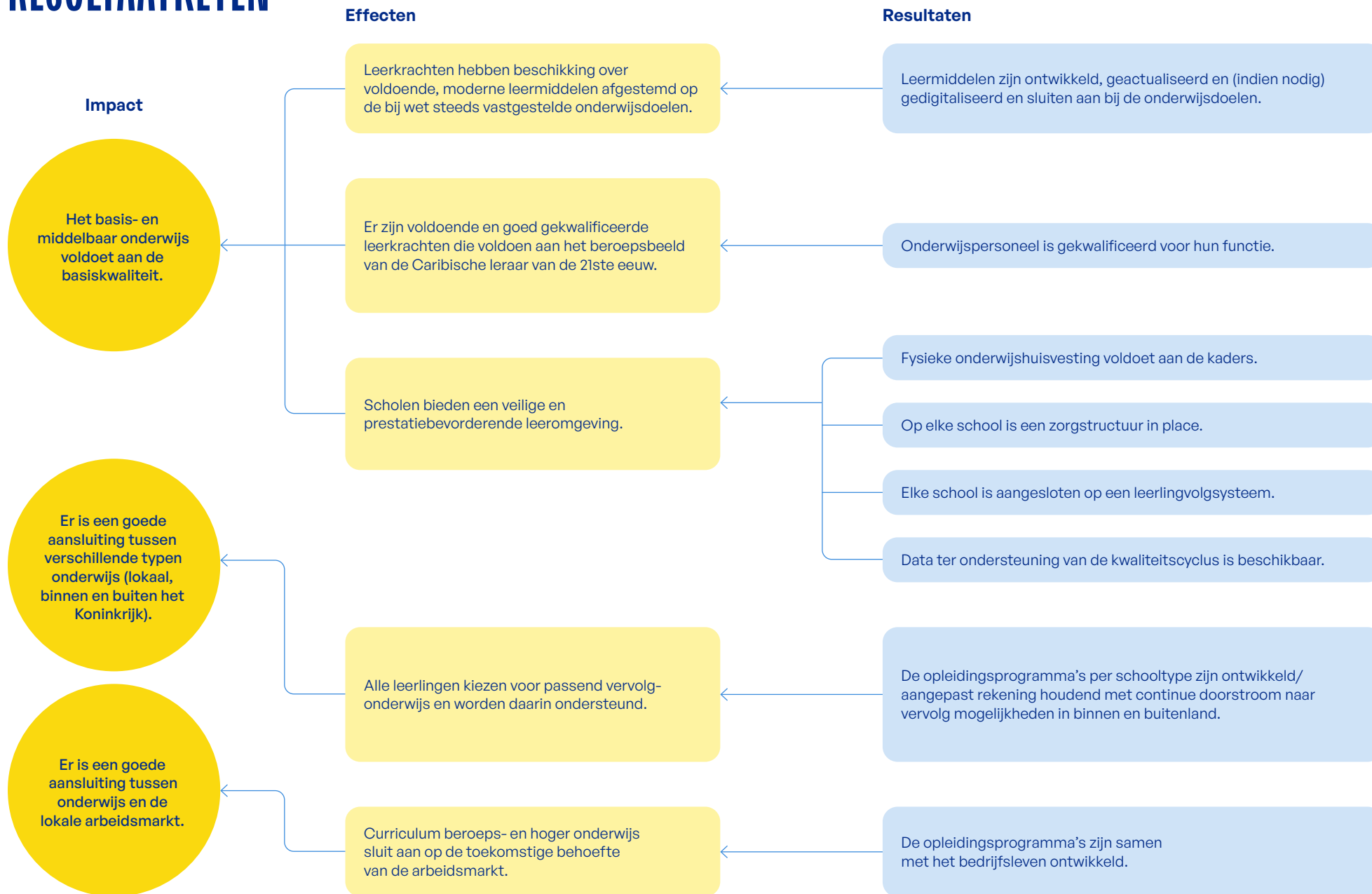
Eigenaar

Ministerie van Onderwijs en Sport.

Reeds opgeleverde (deel)resultaten

- Doorlichting afgerond.
- Professionaliseringskader vastgesteld en implementatie gestart.
- Keuzeproces leermiddelen door schoolbesturen in gang gezet.
- Visie leerlingenzorg gereviseerd en implementatieplan in ontwikkeling.
- Fase 1 inventarisatie schoolgebouwen afgerond.
- Fase 1 inventarisatie inventaris afgerond.
- Kengetallen vastgesteld.
- Technische eisen, wensen en behoeften data systeem geïnventariseerd.
- Nulmeting inrichting schoolgebouwen afgerond.
- Uitvoeringstoets/uitvoeringsanalyse duurzaam registratiesysteem kengetallen afgerond.
- Implementatieplan Professionaliseringstraject en zorgstructuur.
- Onderwijsdoelen beroepsonderwijs zijn gevalideerd door het bedrijfsleven middels PEL.

RESULTAATKETEN

RESULTATEN

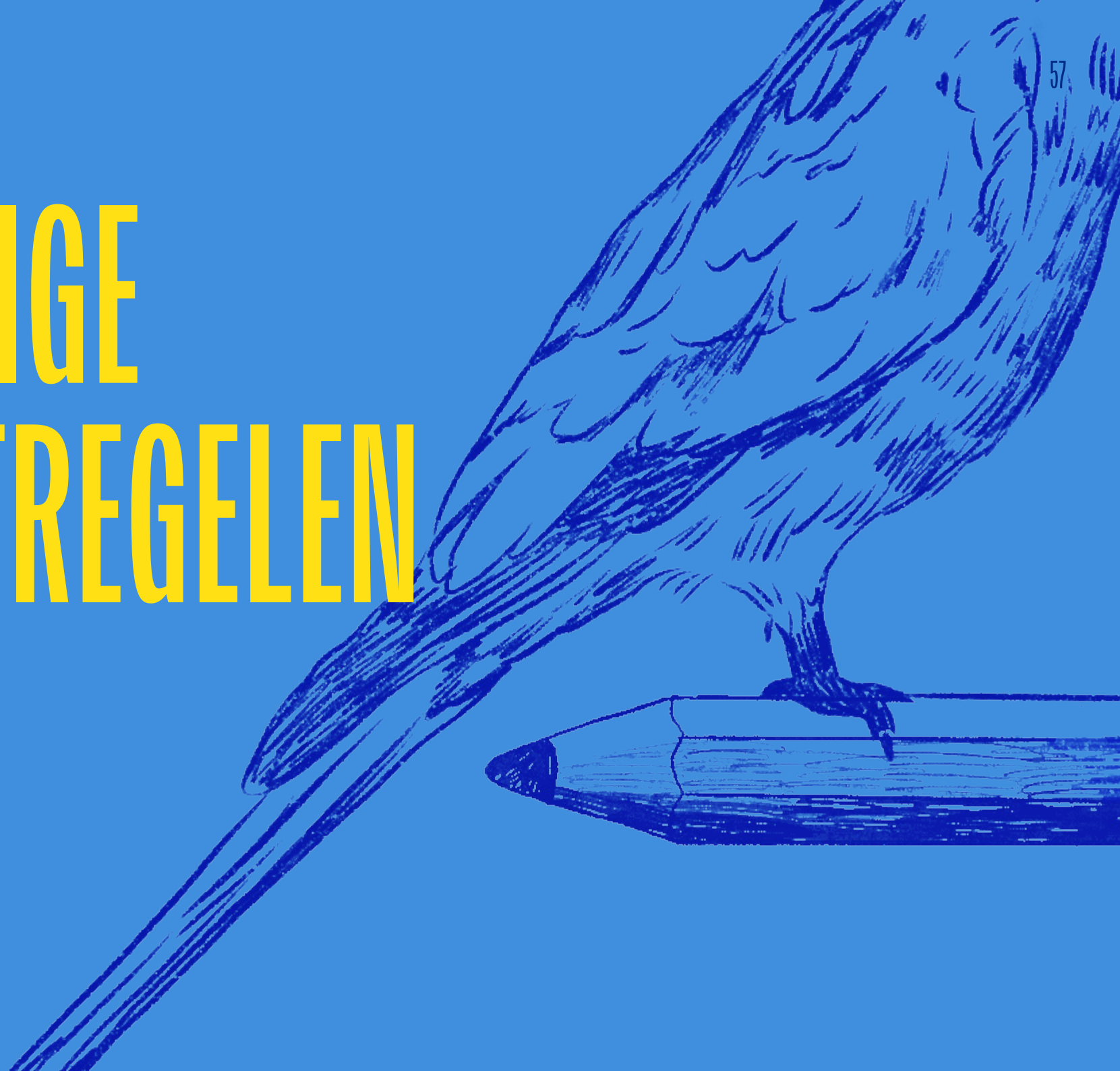
Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
Leermiddelen zijn ontwikkeld, geactualiseerd en (indien nodig) gedigitaliseerd en sluiten aan bij de onderwijsdoelen.	Inmiddels is een start gemaakt met de ontwikkeling van de leermiddelen. Vanwege benodigde afstemming op de plannen van aanpak schuift de planning een kwartaal op.	Inzicht in bekostiging van leermiddelen en examinering.	✓ Besloten is, de bekostiging van leermiddelen en examinering niet te wijzigen ten opzichte van de bekostigingswijze die in 2024 is bepaald.	Q1 2026
		Aanvullende leermiddelen Papiamento ontwikkeld.	In Q1 is opdracht gegeven dit traject in gang te zetten. Doel daarbij is dat Q1 2027 de leermiddelen ontwikkeld en beschikbaar zijn.	Q1 2027
		Leermiddelen "Nederlands als Vreemde Taal" ontwikkeld.	In Q1 is opdracht gegeven dit traject in gang te zetten. Doel daarbij is dat Q1 2027 een eerste aantal thema's ontwikkeld zijn. De beschikbaarstelling hiervan en de ontwikkeling van volgende thema's volgt later.	Q1 2027
		Ondersteunende leermiddelen Papiamento ontwikkeld.	In Q1 is opdracht gegeven dit traject in gang te zetten. Doel daarbij is dat Q1 2027 een eerste aantal ondersteunende leermiddelen ontwikkeld en beschikbaar is. De ontwikkeling van volgende ondersteunende leermiddelen volgt later.	Q1 2027
Onderwijspersoneel is gekwalificeerd voor hun functie.	Zie Toelichting deelresultaat.	M&E professionalisering leraren ingevoerd.	Inmiddels zijn de indicatoren voor monitoring en evaluatie bepaald. Het gehele M&E systeem kan pas worden ingevoerd bij de start van een nieuw schooljaar. Daar was bij de initiële planning geen rekening gehouden, daarom verschuift de planning naar Q3. Dit maakt ook dat er extra tijd is voor goede communicatie/instructies richting scholen.	Q3 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Fysieke onderwijshuisvesting voldoet aan de kaders.	De nulmeting van de staat van de schoolgebouwen wordt door Dienst Openbare Werken (DOW) in Q1 2026 afgerond voor de onderbouw; voor de bovenbouw wordt een externe partij ingeschakeld. Hierdoor wordt de eerdere vertraging beperkt. Dit blijft een aandachtspunt omdat de haalbaarheid onder druk staat.	Nulmeting staat schoolgebouwen afgerond. Omdat de subsidie vanuit TWO NED pas recentelijk geregeld kon worden, is de contractering van de coördinator pas in Q1 2026 afgerond. De coördinator is verantwoordelijk voor de aanbesteding van de nulmeting van de bovenbouw. De Dienst Openbare Werken (DOW) heeft Q1 2026 de opnames van de onderbouw afgerond, waarna de coördinator de uitkomsten nog zal verwerken. Daarom verschuift de planning.	Q4 2026
		PvA renovatie en inrichting scholen o.b.v. prioriteitenlijst bestuurlijk vastgesteld. Naar aanleiding van de verschillende nulmetingen (staat gebouwen en staat inrichting scholen) wordt een Plan van Aanpak opgesteld, waarin beschreven staat wat op welke manier moet gebeuren om te zorgen dat de fysieke onderwijshuisvesting voldoet en blijft voldoen aan de kaders.	Q1 2027
		Inzicht in de benodigde financiën voor renovatie/ inrichting van schoolgebouwen. Dit punt wordt meegenomen in het Plan van Aanpak renovatie en inrichting scholen (zie hierboven).	Q1 2027
Op elke school is een zorgstructuur aanwezig.	Als er inzicht is in doel, bekostiging en organisatie van de vernieuwde zorgstructuur, kan een aanvang worden gemaakt met de implementatie. Dit zal gefaseerd geschieden.	Inzicht in bekostiging zorgstructuur. Een traject hiertoe is gestart en zal naar verwachting in Q2, iets later dan gepland, het beoogde inzicht opleveren.	Q2 2026
		M&E zorgstructuur primair en beroeps-onderwijs ingevoerd. Inmiddels zijn de indicatoren voor monitoring en evaluatie bepaald. Het gehele M&E systeem kan pas worden ingevoerd bij de start van een nieuw schooljaar. Daar was bij de initiële planning geen rekening gehouden, daarom verschuift de planning naar Q3. Dit maakt ook dat er extra tijd is voor goede communicatie/instructies richting scholen.	Q3 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
		Eerste facetten van vernieuwde zorgstructuur zijn ingevoerd.	...	Zie toelichting bij resultaat. Q1 2027
Elke school is aangesloten op een leerlingvolgsysteem.	↑ Loopt op schema.	API's gereed voor Try Out.	🕒	Gekozen is, de API's gereed te maken als de eerste testfase "Bucket" is afgerond, zie hieronder. Q3 2026
Data ter ondersteuning van de kwaliteitscyclus is beschikbaar.	↑ Loopt op schema.	Convenant tussen de onderwijsentiteiten getekend.	✓	Afspraken zijn gemaakt tussen Dienst Inspectie Onderwijs, Departamento Ensenansa Aruba en Dienst Uitvoering Onderwijs Subsidies over gebruik van de data. Q1 2026
		Eerste testfase "Bucket" afgerond.	↑	Bezien wordt of de koppeling werkt voor de 20 kengetallen. ("Bucket" refereert naar het centrale data systeem.) Q2 2026
		Implementatie Uitvoeringsplan Onderwijs Management Systeem afgerond.	↑	Opdracht aan leverancier is gegeven voor de ontwikkeling en implementatie van het systeem. Q1 2027
De opleidingsprogramma's per schooltype zijn ontwikkeld/aangepast rekening houdend met continue doorstroom naar vervolg mogelijkheden in binnen en buitenland.	🕒 Zie Toelichting deelresultaat.	Onderwijsdoelen primair en beroepsonderwijs geactualiseerd.	🕒	De onderwijsdoelen voor het beroepsonderwijs zijn inmiddels geactualiseerd. De Beroeps Kwalificatie Dossiers (BKD's) met daarin de onderwijsdoelen voor beroepsonderwijs zijn goedgekeurd en gepubliceerd op de website www.ea.aw. De actualisatie van de kerndoelen voor het primair onderwijs is gestart. Q4 2026

Thema

OVERIGE MAATREGELEN

RESULTATEN

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Nationaal Statistisch Systeem opgezet en operationeel. Met het operationeel worden van het zgn NSS beschikt Aruba over een platform (digitaal en organisatorisch), waarmee zorg wordt gedragen voor de beschikbaarheid en toegankelijkheid van kwalitatief hoogwaardige, relevante en tijdige officiële statistieken ten behoeve van zowel beleidsmakers als het brede nationale en internationale publiek. Het NSS-platform zal in fases steeds verder worden uitgebouwd om officiële statistieken te kunnen produceren en publiceren op aandachtsgebieden die voldoen aan de behoeften van voornoemde gebruikers van officiële statistieken.	De technische en de BI infrastructuur (eerste onderdeel) zijn inmiddels, na enige vertraging, opgeleverd. Vervolgacties, waaronder de review en uitwerking van nieuwe onderdelen, kunnen nu worden opgepakt. Streven blijft het project uiterlijk Q1 2027 af te ronden, ervan uitgaande dat geen nieuwe vertragingen optreden.	NSS wetgeving ter goedkeuring aangeboden aan Staten. Het nader rapport over de concept NSS wetgeving is, n.a.v. advies van de Raad van Advies, in concept gereed en ligt nu bij DWJZ ter afronding aanbidding aan de Staten van Aruba, nu gepland Q2 2026.	Q2 2026
		De opzet van de technische infrastructuur en de eerste fase van de BI-infrastructuur van het NSS Data Platform is gereviewd. Nu de technische infrastructuur is opgeleverd kan de review daarvan worden ingepland. De offerte is reeds goedgekeurd. In samenspraak met de uitvoerder zal de datum van aanvang en de opleveringsdatum worden ingepland. Ook de review van de eerste fase van de BI-infrastructuur wordt uitgevoerd.	Q3 2026
		De opzet van de technische infrastructuur en de eerste fase van de BI-infrastructuur van het NSS Data Platform is gereed. Nog wordt gewerkt aan de BI infrastructuur voor onder meer buitenlandsehandelstatistiek, onderwijsstatistieken en statistieken op basis van surveys. Verwachting is dat deze in Q4 2026 gereed komen.	Q4 2026
		Lagere regelgeving goedgekeurd. Nadat de wetgeving geaccordeerd is, zal nadere regelgeving moeten worden opgesteld.	Q1 2027
In werking treding ministeriële regeling consumentenkrediet. In de regeling consumentenkrediet worden regels vastgesteld m.b.t. het verstrekken van geld- en goederenkrediet en de overeenkomst van pandleningen. Dit ter verbetering van de financiële en economische positie van de consumenten.	Het bestuur heeft kennis genomen van de diverse adviezen en heeft op grond daarvan besloten tot inwerkingtreding op 1 januari 2027 van de Landsverordening Regeling Consumentenkrediet. De inwerkingtreding van regelgeving over het kredietregistratiestelsel volgt later.	Regeling in werking. Zie toelichting bij resultaat.	Q1 2027

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status			Realisatiedatum
Implementatie Kansspelauto- riteit. Op basis van onderzoek is bepaald dat het toezicht op kansspelen versterkt moet worden middels het opzetten van een Kansspelautoriteit (KSA). De KSA draagt bij aan het tegengaan van criminele invloeden in de kanspelsector en aanbidding van illegale kansspelen.	Op 1 september 2025 is de kwar- tiermaker gestart. De activiteiten lopen conform planning, waarbij alle relevante actoren betrokken zijn.	Onderzoek kansspelverslaving uitgezet.	✓	Het onderzoek is inmiddels gegund.	Q4 2025
		Roadmap KSA geactualiseerd.	✓	Het Plan van Aanpak is opgesteld en inmiddels goedgekeurd	Q4 2025
		Bestuur KSA aangesteld.		De voorbereidingen voor de werving zijn inmiddels gestart.	Q2 2026
		Conceptwetgeving ingediend bij de Staten.		Is inmiddels gestart.	Q3 2026
		Onderzoek kansspelverslaving afgerond.		Het onderzoek is feitelijk een nulmeting, aan de hand waarvan te zijner tijd de effectiviteit van de activiteiten van de KSA op het gebied van spelersbescherming kan worden bepaald.	Q4 2026
		KSA operationeel.	...	Nog niet gestart.	Q1 2027
In werking treding rijkswet privacy gegevens. Landen werken gezamenlijk toe naar een geharmoniseerd niveau van bescherming persoonsge- gevens binnen het Koninkrijk middels een Rijkswet.	Landen hebben kennis genomen van de voortgangsrapportage van de JVO-werkgroep Bescherming Persoonsgegevens. Verschillen in zienswijze tussen de landen, zowel over vorm als inhoud als uitvoering, maakt dat er weinig voortgang gemaakt kon worden. Bestuurlijk moet bezien worden of en op welke wijze dit onderwerp in vierlanden verband wordt opgepakt.	Nog niet bepaald.			Nog niet bepaald.

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Moderne rechtspositie regeling voor Caribische beroepsmilitairen, inclusief wettelijke inkadering. Aruba komt met behulp van Defensie met een concept landsverordening en landsbesluit om de ARUMIL te professionaliseren, waarbij onder andere de doorstroombmogelijkheden van de ARUMIL naar de landelijke veiligheidspartners worden verankerd.	Loopt op schema.	Concepten voor landsverordening en landsbesluit ambtelijk vastgesteld. Het ministerie van Defensie heeft de concepten opgesteld van zowel de landsverordening Arumil en het landsbesluit Arumil, elk met bijbehorende toelichting. De concepten zijn nu in behandeling bij het DWJZ en zullen in 2026 -Q1 ambtelijk worden vastgesteld.	Q1 2026
		Aanbieden concept-landsverordening en -landsbesluit ter parlementaire behandeling. Aanbieding concept ter parlementaire behandeling : Q2 2026.	Q2 2026
Moderne rechtspositie regeling voor Caribische beroepsmilitairen, inclusief wettelijke inkadering. Aruba komt met behulp van Defensie met een concept landsverordening en landsbesluit om de verouderde dienstplichtverordeningen aan te passen.	Gelet op de aard van de maatregel is herbezinning nodig op aanpak, organisatie en tijdpad.	Concepten voor landsverordening en landsbesluit ambtelijk vastgesteld. Nog niet gestart.	Nog niet bepaald.
		Aanbieden concept-landsverordening en -landsbesluit ter parlementaire behandeling. Nog niet gestart.	Nog niet bepaald.

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status		Realisatiedatum
Introductie Deposito Garantstelling.	Het landsbesluit DGS is nagenoeg gereed. Voordat dat vastgesteld kan worden, moet andere regelgeving (ic de verordening) worden aangepast. De doorlooptijd hiervan is nu nog niet in te schatten, ook omdat deze mede afhankelijk is van onder meer advisering van de Raad van Advies en goedkeuring door de Staten. Na uiteindelijke vaststelling volgt het implementatietraject, onder meer het oprichten van een stichting, een bewustwordingscampagne etc. Verwachting is dat de regeling rond 2028 zal ingaan.	Vaststelling landsbesluit DGS.	Loopt op schema.	Nog niet bepaald.
		Inwerkingtreding landsbesluit DGS.	Loopt op schema.	Q2 2028
Deelneming en dividendbeleid is van kracht.	Loopt op schema.	Deelnemingen en dividendbeleid van kracht.	Het nieuwe beleid is conform planning bestuurlijk vastgesteld. Op basis hiervan kan de organisatorische inbedding van de nieuwe verdeling van rollen- en verantwoordelijkheden plaatsvinden. Het beleid is geformuleerd als 'einddoel' en zal stapsgewijs worden geïmplementeerd. De planning is iets aangepast en in lijn gebracht met het aangescherpte plan van aanpak, waarbij het streven is om de eerste stap in de uitvoering van het beleid in Q3/ Q4 2026 af te ronden.	Q4 2026

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
Definitie en kader bepaald voor omvang externe inhuur.	... Door het aflopen van de Onderlinge Regeling Samenwerking bij Hervormingen is er niet voldoende tijd om nog activiteiten op te starten en af te ronden die bijdragen aan dit resultaat. Andere zaken krijgen nu prioriteit. Omdat dit resultaat wel belangrijk is, wordt dit mogelijk in een later stadium alsnog opgepakt.	Definitie en kader bepaald voor omvang externe inhuur. ... Zie toelichting bij resultaat.	Nog niet bepaald.
Kader bepaald voor omvang huisvestingskosten Arubaanse overheid.	... Door het aflopen van de Onderlinge Regeling Samenwerking bij Hervormingen is er niet voldoende tijd om nog activiteiten op te starten en af te ronden die bijdragen aan dit resultaat. Andere zaken krijgen nu prioriteit. Omdat dit resultaat wel belangrijk is, wordt dit mogelijk in een later stadium alsnog opgepakt.	Kader bepaald voor omvang huisvestingskosten Arubaanse overheid. ... Zie toelichting bij resultaat.	Nog niet bepaald.
Verhoogde efficiency en kwaliteit van wetgevingsproducten.	⌚ Zie Toelichting deelresultaat.	Arubaans Beleidskompas ontwikkeld en ingevoerd. ⌚ Bezien wordt of het beleidskompas toegepast op de Arubaanse situatie kan worden uitgewerkt met ondersteuning van een externe leverancier, die ook kan helpen bij de uitrol. Verwachting is dat dit inderdaad het geval is en het beleidskompas uiterlijk Q1 2027 kan worden ingevoerd.	Q1 2027

Beoogde resultaten	Status resultaten	Deel- / tussenproducten en status	Realisatiedatum
		Wettenbank online. Een verzoek om financiering is met TWO voorbesproken en zal - na indiening - in beginsel door TWO Nederland worden gehonoreerd. Daarna kan het inkooptraject voor de website gestart worden. Parallel daaraan wordt gewerkt aan de project-structuur aan Arubaanse zijde, nodig om de content van de website te verzorgen. Verwachting is nu dat de wettenbank begin 2027, één kwartaal later dan oorspronkelijk gepland, on line zal gaan. De komende maanden moet duidelijk worden welk deel van de wetten dan zal zijn ontsloten.	Q1 2027
Versterkte IT functie binnen de overheid.	Aruba is voornemens een Shared Service Organisatie voor ICT op te richten en tevens de centrale regie op ICT vorm te geven. Streven is dat een en ander uiterlijk Q1 2028 operationeel is.	IT functie en bijbehorende IT organisatie en governance zijn vastgesteld. In Q1 2026 is in een zgn. Pressure Cooker week een advies opgesteld voor de Ministerraad voor de inrichting van een ICT Shared Service Organisatie, die in staat is om de dagelijkse ICT-activiteiten, ICT hervormingen en ICT-ontwikkeling van de overheid van Aruba te coördineren en uit te voeren. De Ministerraad heeft inmiddels ingestemd met het rapport. Volgende stap is het aantrekken van een projectleider, die een aanpak zal opstellen met als doel dat de Arubaanse overheid begin 2028 beschikt over een SSO ICT en de regie op de ICT ontwikkelingen structureel heeft ingebed in de organisatie.	Q1 2028